

మితులారా, చాలా రోజుల తరువాత వామీర్షేట్ చెరువు కుడువైపుకు వెళ్లాను. చెరువు నిండు కుండలా సీటిషో కళకళ లాడుతోంది. ఇలాంటప్పుడు సాధారణంగా సీటి పక్కలు రావు, ఎందుకంటే సీళ్ళ తక్కువుగా ఉంటేనే చేపలైనా, నాచులాంటి దైనా దొరుకుతుంది. అయినా కొన్ని egrets, waders దొరికాయి. ఇక్కడ black-winged stilt అనే wader ఏ కొన్ని ఫోటోలు పెడుతున్నాను. waders అంటే, లోతట్టు ప్రాంతాల్లో లేదా తీరం వెంబడి ఆహారాన్ని సేకరించి తినే పక్కి జాతులు అని అర్థం. అందుకే వీటిని ఉత్తర అమెరికాలో shore-birds అంటారు, అంటే తీరంలో ఉండే పక్కలు అనే అర్థంతో. ఇవి బాతులల్లగా సీళ్ళల్లో ఈదలేవు. కానీ, సీటి ఒడ్డున, లేదా తక్కువ సీటి మట్టం ఉన్న గుంటల్లో, మడుగుల్లో, చెరువుల్లో ఎక్కువుగా కనిపిస్తాయి. అందుకే వీటికి సైజ్సును మించిన చాలా పొడవైన కాళ్ళ ఉంటాయి. ఇందులో మగ పక్కికి ఆడ పక్కి కన్నా రెక్కలు చాలా నల్లగా ఉంటాయి. పిల్ల పక్కలకు పూర్తి నల్లగా కాకుండా కాస్త బూడిద రంగు రెక్కలు ఉంటాయి. ఇవి ముఖ్యంగా సీళ్ళలోకి తలదూర్చూ, నత్తల్చూ, బురదలో ఉండే పురుగుల్చూ ఆరగిస్తాయి. పొడవాటి కాళ్ళ, పొడవాటి ముక్కతో చాలా విచిత్రంగా కనిపిస్తాయి.

-ఎన్.ఎన్.బి. గేరా

ముగ్గు (కథ) :
అమూల్య వందు
కప్పగంతు

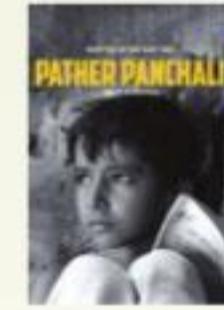
5

పెటుయలీవికిన
భారతీయ చిత్రకళ
(కవర్సణ్టీలీ) :

9

భావదేవగపు
అవ్యాక్తానుభూతి పథేర్
పాంచాలి (సినిమా) :

వి.విజయ్కుమార్ 14

ప్రజా కళకు ప్రతిరూపం
గలికపాటి (ప్రత్యేక వ్యాసం) :

స్వాతి 16

చారణ్మా 17

స్వాధైక షిర్పుగుబాటు [అనువాద కథ] :

హర్షమంచర్ 18

నెమలీక 20

ప్రవంచానికి ప్రేమతో

కరోనా (కొన్సి సిజాలు) :

డాక్టర్ దేవరాజు మహరాజు 22

వోటల ముచ్చటు 23

పదకేళ 24

సమీక్ష (పంజరం విడిచి) 25

ఈ వారం కవిత్వం
(చట్టసుభల్లీ, వాద్దుటి
ఇగురు) 26

బాత్ కహనీ

మూడుత్వం

అంతరంగం

విజ్ఞానం పెరిగినకొట్టి, ఈ ప్రపంచం పట్ల, ఘటనల పట్ల వాస్తవిక చూపు పెరుగుతుంది. విద్యాపొందిన కొలదీ అజ్ఞానపు చీకట్లు తోలిగి శాస్త్రీయ ఆలోచన అభివృద్ధి చెందుతుంది అని సాధారణంగా మనందరమూ అనుకుంటాము. కానీ వాళ్ళిద్దరూ ఉన్నత విద్యావంతులు. భావితరాలను విజ్ఞాన వంతులుగా తీర్చిదిద్దే మార్గ నీర్చేశకులు. వాళ్ళ మెదళ్ళ నిండా మూడుత్వం పొంగి పొర్లింది. ఎదిగిన కూతుళ్ళను నిలువునా చంపకొనే మూర్ఖత్వం చూస్తే ఎవరికైనా ఒళ్ళ జలధరిస్తుంది. గుండెలవినే దృశ్యాలు మనసులను కలిచి వేస్తాయి.

ఏ రకమైన విద్యాను మనం అందిస్తున్నాము? విద్య లక్ష్యం మనిషిని విజ్ఞాన వంతునిగా చేసేదిగా వున్నదా! లేక మూడు విశ్వాసాల, మత మౌడ్యాల వైపు నెడుతున్నదా! నేర్చుకునే విద్యకూ, జీవిత గమనానికి సంబంధం తెగిపోవటంతో ఒర్కి మూడు, మత విశ్వాసాలలో పడి, మానసిక దౌర్ఘాల్యానికి గురవుతున్నవారు అనేక మంది మనకు కనపడుతుంటారు. మూడుత్వం శిఖర స్థాయికి చేరుకున్న ఫలితమే మదనపల్లిలో జరిగిన దారుణ సంఘటన. వీటిని ఏదో ఒక చోట ప్రత్యేక సంఘటనగానే చూడలేదు. చాలా ప్రాంతాలలో అనేక విధాలుగా ఈ మూడు విశ్వాసాలు వాటి ఫలితంగా జరుగుతున్న ఫోరాలు మనకు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. ప్రాసూర్యల్ స్థాయి నుండే ఆ అమ్మాయిలు అసాధారణ మానసిక స్థితిలోకి పోవటానికి, సంబంధిత మంత్ర, తంత్ర, అతీత శక్తుల రచనలు, బోధలు, వ్యక్తులు ప్రభావం పడటాన్ని పర్యవసానంగా ఉన్నత స్థితిలోకి వెళ్ళటాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.

దేవుడి మీదో, మతం మీదో విశ్వాసం ఉండటం వేరు. విశ్వాసాలు, సమ్మకాలు, మూడుత్వంగా, మూర్ఖంగా మారటం వేరు. విధ్వంసం, హింస, హత్య, ఆత్మహత్య, అమానవియ ప్రవర్తన, ఇతరులను దేవీషించడం, అంతమొందించాలనే తలంపు, శ్రమ చేయకుండా ఫలితాలు ఆశించడం మొదలైన చర్యలన్నీ మూడు, మూర్ఖ విశ్వాసాలుగా మనం చెప్పుకోవచ్చు. దేవుడి మీద విశ్వాసం వైయక్తికం. కానీ మౌడ్యం వలన సమాజమంతా ప్రభావితమౌతుంది. నష్టం వాటిల్లుతుంది. అంధత్వం ఏర్పడుతుంది.

మూడు విశ్వాసాలు మామూలు విశ్వాసాలలోంచే పరిణమిస్తాయి. వీటి మధ్య గీతలను గీసుకుని ముందుకుపోవడం కోసమే మన రాజ్యంగం మత స్వేచ్ఛనిస్తూనే పోరులు శాస్త్రీయ భావాలను అభివృద్ధి పరచుకోవాలని నిర్దేశించింది. అలా ముందుకు పోగిలిగితేనే సమాజ పురోగమనం సాధ్యమవుతుంది. కానీ రాజ్యంగ విలువలతో ప్రజలను నడిపించాల్సిన ప్రభుత్వాలు, రాజకీయాలు మూడు విశ్వాసాలను, మత మౌడ్యాన్ని పెంచి పోషిస్తున్నాయి. చాంక్యడు తన నీతిలో ప్రజలు తిరగబడకుండా వారిని మూడు విశ్వాసాల్లో ఉంచడానికి రాజ్యం కృషి చేయాలని చెప్పినట్టుగానే నేటి పాలకుల ఆచరణ వుంది.

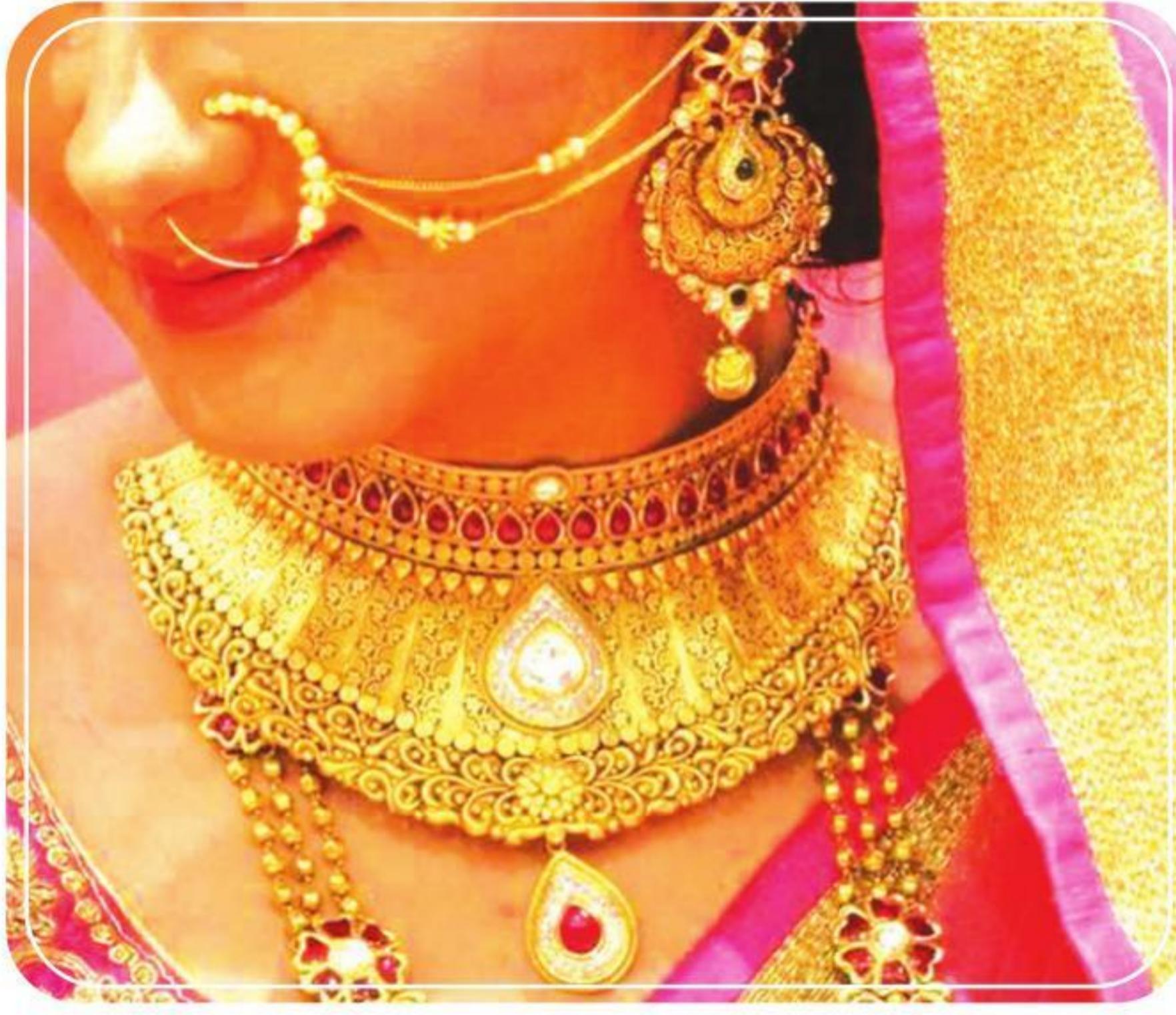
సాక్షాత్తు దేశ నాయకుడు ఏనుగు తలకాయ గల వినాయకుడు ప్లాస్టిక్ సర్జరీ ఆనాడే వుండని నిరూపిస్తుందని చెప్పడం, దేశం ఆర్థిక సంక్లోభంలో వున్న తరుణంలో ఆలయాలను, మందిరాలను నిర్మించాలనటం, బాబాలు, స్వామిజీల చుట్టూ తిరగడం, బురదలో దొర్లితే కరోన పోతుండనటమే కాక, బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయంలో ఆయుర్వేద విద్యకు అనుబంధంగా భూత వైద్య విద్యకోర్సును ప్రారంభించడం ఇలాంటివి ఈ విపరీత సంఘటనలకు ప్రోత్సాహామిచ్చేదిగానే వుంటున్నది.

దీనినే హిందూ సంప్రదాయమని అసత్య ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఆర్యభట్ల, వరాహమిహరుడు, చరకుడు, బ్రహ్మగుప్తుడు, నాగార్జునుడు మొదలైన శాస్త్రీయ పరిశోధకుల వారసత్వం మనది. మూడుత్వం కానేకాదు. ప్రస్తుత ప్రజా సమస్యలను పరిషురించలేని పాలకుల కుయుక్కుల ప్రచార ఫలితాలు ప్రజలను మౌడ్యంలోకి నెడుతున్నాయి. చైతన్యమయుతమైన బృందాలు వీటిపై పోరాడాల్సిన అవసరం వుంది.

గోల్డురేటు ఫీష్టు

కో
రడి

అంతకు అంతకు పైమెట్టు
పర్నా నిండ పైసుండాలి
కొందామంటే పస్టు
లవ్వర్ కోసం మా ప్రైండూ
ఇద్దామని ఓ గిప్పు
పోపుపోపున చైను కోసం
అడుగుతాంటే రేటు
ఊపిడిపి మూతదీస్తే
సోడాసీపో పొంగీనట్టు
నిప్పువెట్టిన గరిమీకి
తారాజువ్వా ఎగిరీనట్టు
మొగుల్లాకా ఎగవాకిందిరో
ఆ బంగారమ్మ
సుక్కల్లుపి దిగిరానందిరో
ఏం శేడ్డాం మామ
నింగిదాటి ఉరుకుతుంబెరో
ఆ బంగారమ్మ
రేటుతగ్గి యోగమెప్పుడో
ఏం లౌల్లిర మామ

పల్లవి : కొమ్మిగో కొమ్మిగా నన్నాగం జేసిందిరో
ఎల్లిగో మల్లిగా నా పానం దీసిందిరో

(కొమ్మిగో కొమ్మిగా)

చరణం : హాయ్! ఇంట్లో టీవే జూస్తాంటే
కొన్నని యాధ్యే ఇస్తారే కొందామని దుక్కంబోతే
తడ్డు మోపెడుజేస్తారే
అరె పొల్లల లగ్గం జేస్తాంటే
తులాల లెక్కన అడిగేరే దాసుకున్న పైసాలన్నీ
దానికి వెట్టాలే

(కొమ్మిగో కొమ్మిగా)

లేడీ వాయస్ : అరె దస్రనాడు జమ్ము ఇచ్చి అలుముకుంటాంటే
కీస నిండ ఆకు జూసి నవ్వువుట్టిందే
సారలమ్మ గద్దెకాడ బంగారమంటుంటే
ఎహా.. బెల్లం గడ్డ బంగారమైతే భాగుండంటాందే

చరణం : లలితా జ్యోల్లర్స్ వేదామంటే శెన్నయ్యాడు పిల్లీనట్టు
ఎంకటేసు ఏందోజేష్టే నాగార్జునోడు నమ్మించినట్టు
నలుదిక్కుల ఎలుగుతున్నవే ఓ బంగారమ్మ
నాకు మాత్రం శెతజిక్కువే ఏం మంకుర మామ

(కొమ్మిగో కొమ్మిగా)

- డా.బి.బాలకృష్ణ, 9948997983

‘అల... వైకుంఠపురములో...’ చిత్రంలోని “బంటుగానికి ట్వంటీటూ” పాటకు పేరది.

రచన : కాసర్రాశ్వాం

సోపతిపై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comక వంపించండి.

“జాబో చేరి ఐదు వెళ్లి ఆరో నెల
వస్తోంది.. ఇంకా నీకు పని
అలవాటు కాలేదు. ఒక్క మంచి
వార్త ఇచ్చావా ఈ రోజుకి”
డెన్స్ ఇన్చార్జీ అడిగేసరికి
అందరి ముందు
తలదించుకోవడం తప్ప
నేనేమీ చేయలేకపోయాను..

- అమూల్య చందు కప్పగంతు

సర్.. ఇస్తాను... నీళ్ల సములుతూనే
చెప్పాను..

ఎప్పుడింకా నువ్విచ్చేది.. తెల్లారిందంటే
చాలు ఎడిషన్ ఇన్చార్జీ ఫోన్ చేసి నానా
మాటలు అంటున్నాడు... ఎవరెవరు ఎన్ని స్టోర్ ప్లాన్స్
ఇస్తున్నారు, ఇప్పటి వరకూ ఎన్ని ఇచ్చారు చెప్పు అంటూ
లెక్కలు అడుగుతున్నారు.. హ్యామన్ యాంగిల్
స్టోర్స్ ఇప్పటివరకూ నువ్వెన్నిచ్చావో
చెప్పమంటున్నారు.. ఏం చెప్పమంటావ్...
నీ గురించే గుచ్ఛి గుచ్ఛి అడుగుతున్నారు..
ఉద్యోగంలో చేరాక ఒక్క బంబార్డ పటం ఏమన్నా
ఇచ్చావా అంటే... ఎప్పుడూ సప్పటి కూరల్లాంటి
వార్తలేనాయే అనుకుని తల
బాదుకుంటున్నాడు...

అది కాదు సర్... ఇస్తాను అన్నాను నిమ్మశంగా...

నా కర్మ కాకపోతే మరేంటి చెప్పు.. ఎన్ని సార్లని వెనకేసుకు
రమ్మంటావ్.. లాక్డోన్ కదా... కుటుంబ పరిస్థితి బాలేదంటే
పెద్దాయన్ని ఒప్పించి చిన్న రిపోర్టర్గా ఉద్యోగం ఇప్పించాను..
నా పరువు నిలువునా తీసేస్తున్నావ్ గదయ్యా..

నన్ను తిడుతూనే టేబుల్ మీద ఉన్నవన్నీ సదేసి.. నా
ముఖానికిసి సూటిగా చూసి... విన్నావ్ కదా.. ఇంక నీ ఏడువు
నువ్ ఏడువ్... అనేసి తల బాదుకుంటూ చాయ్ తాగడానికి
కిందకి వెళ్లిపోయాడు... కానేపు నన్ను నేను తిట్టుకుంటూనే
అక్కడ కూర్చుని ఆ రోజుకో నాలుగు స్టోర్ వార్తలుంటే ట్రైప్
చేసి ఇచ్చేసి బయల్సేరాను... నాకు చిన్నప్పటి నుంచి ఒక
అలవాటుంది.. ఏ పని చేసినా అందులో నేను
కనబడాలనుకనే ట్రైప్... అందుకే కొంచెం లేటుగా కాదు
కాదు చాలా లేటుగా చేసినా దానికొచ్చే పేరు ప్రభ్యాతలు నన్ను
వేరే లెవెల్కి తీసుకెళ్తాయంటే మీరు నమ్మురు... ఎన్ని
హ్యామన్ యాంగిల్ స్టోర్స్ ఇచ్చినా ఈ ఎడిషన్ ఇన్చార్జీకి
దాహం తీరదు.. ఇంకా ఇంకా కావాలని పోరుతూనే
ఉంటాడు... అసలు వార్తలుంటే ఎలా ఉండాలి... చదివిన
వారెవరైనా అందులో తమను తాము చూసుకోవాలి.. ఆ బాధ
వాళ్లకే జరిగిందన్నట్లుగా భావించాలి.. చదివిన వాళ్ల
మనస్సుల్లో ఆ కథ ఎప్పటికీ చెరగని ముద్ర వేయాలి. అదే

కథ

నేను

నేర్చుకున్నది... అదే
ఇప్పటికీ నేను అమలు చేసేది...
కాని హడావుడిగా స్టోర్లు, స్టోర్లు
అని వెంటబడితే అందులో ఉండాల్సిన

కస్తిష్టు, లోతైన గాధలు, ఎక్కడుంటాయి.. మొక్క బడిగా
రాసేసి డెస్చులో ఇచ్చేయాలంటారు... అలా రాసినం దుకు
తర్వాత జనాలు నన్ను చీవాట్లు పెట్టుకుండా ఉంటారా... ఛ...
మనసులోనే అనుకుంటూ ఇంటికి బయల్దేరాను...

ఇంట్లో వాళ్లకి ఈ బాధలు తెలియవు కాబట్టి ప్రశాంతంగా
నాతో నాలుగు కబుర్లు పంచుకుంటారు. అదే నాకు కొంతలో
కొంత ఆనందాన్నిచ్చే విషయం... నేను కట్టుకున్న ఈ చిన్న
పెంకుటింటిలో అడుగుపెడితే చాలు ఉదయం నుంచి ఎవరితో
ఎన్ని తిట్లు తిన్నా అవన్నీ మరిచిపోతాను.. కాస్త అన్నం తిని
అలా నులక మంచమ్మీద నా కూతురితో కబుర్లు చెబుతూ
పడుకుంటే వచ్చే సంతోషం నాకు ఎందులోనూ దొరకదు..

చెప్పులు బయట విడిచి చేతులు, కాళ్ల కడుక్కుని అమ్మా..
బంగారం... ఎక్కడా అనగానే కాళ్లకు చుట్టేసుకుని నడుం
చుట్టూ చేతులేసి నన్ను గిరగిరా తిప్పేసి ‘ఇక్కడే ఉన్నా..’
అంది కిలకిలా నప్పుతూ...

ఏంటి తల్లి.. ఆమ్ తిన్నావా.. బుగ్గల మీద ముద్దులిస్తూ
అడిగాను. లేదు నాన్నా.. నీకోసమే కూర్చున్నాను అనడంతో..
ఏం తల్లి ఎందుకు నాకోసం కూర్చున్నావ్.. ‘అమ్మా
నాన్నిచ్చాడు అన్నం పెట్టు’ అరిచేసరికి.. ‘పస్తున్నా..’ అంది
సుమతి.

పళ్లలు, కూరగిన్నెలు వంట గదిలోంచి తెస్తూ.. ‘ఈ

రోజు అన్నలైన్ క్లాసులో రైతుల గురించి చెప్పమని టెప్పు
పెట్టారు వాళ్ల లీచర్.. గుక్క తిప్పుకోకుండా ఉకుటకా
చెప్పసింది.. వాళ్ల లీచర్లు, ప్రిన్సిపాల్ అందరూ బాగా
మెచ్చుకున్నారు.. ఆ సంతోషం పట్టలేకే నీ కూతురు ఈ రోజు
నీతో కలిసి భోజనం చేస్తానందయ్యా...’ అని చెప్పేసరికి
‘నిజమా... గుడ్ వెరీ గుడ్... నుదిటి మీద ముద్దు
పెట్టుకుంటూ చాలా ఆనందంగా ఉందిరా తల్లి నిన్ను
చూస్తుంటే’ అన్నాను... నేను మా డెస్క్ ఇన్
చార్జీ పేరు నిలబెట్ట లేకపోయినా నువ్వు
మాత్రం ఈ నాన్న పేరు నిలబెట్టావు
అనుకుని మనసులోనే ఆశీర్వదించా...

ఆ... ఎవరి కూతురు మరి.. ఒక
రిపోర్టర్ కూతురు కదా.. మీలాగే అన్ని
విషయాలు తెలుసుకోవాలనే ఆరాటం ఎక్కువ.. ఊరంతా
చుట్టబెట్టి వస్తుంది... అలాగే అదిగో ఆ ఊరి మూల ఎక్కడి
నుంచి వచ్చారో తెలీము కాని కొద్ది రోజులుగా ఓ పిచ్చిది దాని
కొడుకు అక్కడుంటున్నారు... నీ కూతురు వెళ్లి ఏం
మాటల్లాడిందో, ఏం తెలుసుకుందో రైతు గురించి గడగడా
గుక్క తిప్పుకోకుండా చెప్పసింది. అదలా చెప్పుంటే నేనే ఆశ్చర్య
పోయాను.. అంది సుమతి బుగ్గలు నొక్కుకుంటూ...

నిజమా సుమతి... సన్మూలేకపోతున్నాను... నాన్న
పోలికలు కూతుర్లకే వస్తాయంటారుగా... ఎక్కడికి పోతాయి
మరి... తింటా ఉండు... ఒడియాలు వేయించుకోస్తానంటూ
వంటగదిలోకెళ్లింది సుమతి... బంగారానికి ముద్దలు కలిపి
అలా అన్నం పెడుతుంటే ఏంటో నా కంట్లోంచి నీళ్ల అలా
పొంగుకోచేశాయి...

‘ఎందుకు నాన్న ఏడుస్తున్నావు..’ అంటూ కట్ట తడిచింది..
ఏం లేదమ్మా... ఏం లేదు తిను.. తిను అంటూ గబగబా
ముద్దలు పెట్టాను.

నాన్న చాలు నా పొట్ట నిండిపోయింది.. ఇంక చాలు,
చాలు అంటున్నా నా చెవిక్కలేదు.. ఇంకా పెట్టు, పెట్టు
అన్నట్టుగా వినిపించి రోజు బంగారం తాను తినేదాని కంటే
నేను నాలుగు ముద్దలు ఎక్కువ పెట్టేశాను... బంగారంతో
పాటు నేను ఎక్కువగానే లాగించేశాను... మేం చేతులు
కడుక్కుని వచ్చేసరికి సుమతి వరండాలో నులక మంచమీద
దుప్పట్లు, దిండ్లు రెడీ చేసి ఉంచింది... నేను నడుం
వాల్ఫాను... నా గుండెల మీద తలపెట్టుకుని ఆకాశం వంక
చూస్తూ అంది బంగారం.. నాన్న నక్కతూలన్నీ భలే
బాగున్నాయి కదా ఇవ్వాళ.. అమ్మ గుమ్మంలో తెల్లవారే
పిండితో పెట్టే చుక్కల్లా ఉన్నాయి కదా... అంది నవ్వుతూ...
అవును అచ్చం అమ్మ పెట్టే చుక్కల్లానే ఉన్నాయి... భలే
కనిపెట్టేశావే... నువ్వుంత తెలివైన దానివో నాలాగే అంటూ
ముద్దు పెట్టుకున్నాను...

పటే మనమొక రాకెట్ తయారు చేసుకుని అమ్మని
అంటులో ఎక్కించుకుని చుక్కల దగ్గరకు తీసుకెళ్లి ముగ్గేయస్తే
బావుంటుంది కదా అనే సరికి హో దొంగా నీకెన్ని పడియాలో
కదా అంటూ చక్కలిగింతలు పెట్టేసరికి గలగలా
నవ్వతోంది...

**తలబాదుకుంటున్న శబ్దం నా
చెవులకి వినిపించించి. నవ్వాలో,
ఏడ్వాలో అర్థం కావట్లేదు...**

బంగారం ఇంతకీ ఆ పిల్లలడు నీకేం చెప్పాడు రైతు
గురించి అడిగాను.. సువ్వేం చెప్పావు.. రైతంటే అన్నది
పెట్టేవాడని... దేశానికి మొదటి అమ్మ రైతెనని అంటూ
నిదలోకి జారిపోయింది. ఆలోచిస్తూనే నాకూ నిద్ర పట్టేసింది.
అంత ప్రశాంతంగా ఎప్పుడూ నిద్ర పోలేదు నేను.. లేచేసరికి
ఎనిమిదై పోయింది. దిండు కింద పెట్టుకున్న పోను తీసి
చూశాను. వామ్మా పదు మిస్ట్ కాల్స్..
చచ్చాన్రా భగవంతుడా... ఇవాళ కూడా
తప్పదేమో తిట్లు అనుకుంటూ..
అనవసరంగా పోన్ స్టైలింట్లో
పెట్టాను... ఇవాళ నాక మూడిందే
అనుకుంటూనే కాల్ బ్యాక్ చేశాను.. “సర్
చెప్పండి..” కొంచెం నెమ్ముదైన స్వరంతో..

తమరికి ఇప్పుడు తెల్లారిందా సర్ అన్న వెటకారం
ధ్వనించింది అవతల నుంచి... అయితే వినండి.. రేపు సెకండ్
శాటర్ డే, ఎల్లుండి సండే.. పేజీ మంచి కలర్ పుల్గా డిజైన్
చేయాలంటూ పెద్దాయిన పోన్ చేశారు. అర్ధమయ్యింది...
మంచి ఆఫ్ బీట్ స్టోర్స్, పోటోన్ ఉంటే తీసుకుని రావాలి...
పాటికి మంచి కథనం రాయాలి...” అర్ధమయ్యిందా...
నిష్టారంగా అనేసరికి... లేదు సర్.. సారి పోన్ చార్లింగ్ పెట్టి
కూరగాయలు తేవడానికి వెళ్లాను..’ అప్పుటికి ఏదో చెప్పి
తప్పించుకున్నా...

సర్ ఏదో ఒకటి తగలడు. అర్ధమైందిగా నేను చెప్పింది.
తలబాదుకుంటున్న శబ్దం నా చెవులకి వినిపించింది.
నవ్వాలో, ఏడ్వాలో అర్థం కావట్లేదు... ఉంటాను సర్ అని
పోన్ పెట్టేశాను. ఏం చేయాలో అర్థం కావట్లేదు. చేతిలో
పెన్సు, బుక్ పట్టుకుని భుజానికో బీసీ కాలం నాటి కెమెరాను
తగిలించుకుని వెనక జేబులో సెల్ పెట్టుకుని వీధిలో పడ్డాను.
చుట్టూ పరిసరాలను గమనిస్తానే వెళ్లాన్నాను. బుర్రకేమీ
తట్టట్లేదు.. అలా ఎంత దూరం నడిచానో చూసేసరికి ఊరి
చివర ఉండే టీ బడ్డీ కోట్లు దగ్గర తేలాను. వెనక్కి. తిరిగి
చూసుకుని ఇంత దూరం నడిచోచ్చేసానా... ఇంత దూరం
నేనెప్పుడూ నడవలేదు... అనుకున్నా... అన్న ఒక సిగరెట్,
ఒక చాయ్ అని అడిగాను. సిగరెట్ వెలిగించి, ఒక దమ్మ
తర్వాత ఒక గుటక టీ తాగుతూ నిలబడ్డా... ఆ మూలగా ఒక
బాబు కనిపించాడు. ఒంటి మీద ఒక్క నిక్కరు తప్ప ఏం
లేదు.. పక్కనే ఒక చినిగిన చీరతో, చింపిరి జుట్టుతో ఒకామె
నేల మీద ఏదో గీస్తా, మధ్య మధ్యలో చిన్నపిల్లలా చప్పట్లు
కొడుతోంది. ‘చిన్న చూడు ఎంత బాగా వేశానో కదా..’
అంటుంటే జోనమ్మా.. ముగ్గు చాలా బాగా వేశావ్ అంటూ
వాడు కూడా నవ్వుతున్నాడు...

ఒహెలా రాత్రి సుమతి, బంగారం చెప్పింది వీళ్ల
గురించేనా... అనుకుంటూనే కాసేపు అక్కడే వాళ్లను
చూస్తానే బయల్దేరాను. అలా ఆలోచిస్తా వస్తున్న నాకు కాస్త
దూరంలో ఎవరో విసిరేసిన కాగితాలను తీసుకుని వాటిని
సాపు జేసి ఒక కోతి అక్కడున్న గోడ మీద కూర్చుని
తిరగేస్తోంది... భలే మంచి ఎటం దొరికిందనుకుని నెమ్ముదిగా
అడుగులో అడుగేసుకుని వెళ్లా.. గట్టిగా నడిస్తే నా అడుగుల

శబ్దానికి అదెక్కడ పారిపోతుందో అని భయం వేసి.. ఈ రోజు ఈ కోతే నాకు ఆధారం అనుకుంటూ కెమోరాతో కొన్ని యాంగిల్స్‌లో ఫోటోలను క్లిక్ మనిపించా... తర్వాత సెల్తో కూడా కొన్ని ఫోటోలు తీసుకున్నా.. గుండెల మీద చెయ్యేసుకుని కథనం గురించి ఆలోచిస్తూ నింపాదిగా నడుచుకుంటూ సిటీలోకి వచ్చిపడ్డా... ఆఫీసుకుని వెళ్లి ఫోటోలను డౌన్‌లోడ్ చేసి రాయాల్సిన మ్యాటర్సు రాసేసి డెస్ట్ ఇన్‌చార్జ్ ఫోల్డర్లో వేసేసి ఈ రోజుకు పూర్తయిందనిపించి ఇంటికి బయల్దేరా... ఇంటికి దగ్గర పడ్డానో లేదో ఫోన్ మొగింది.. ‘ఇప్పుడే చూసా నీ ఐటం బావుంది.. రేపటికి ఓకే.. ఎల్లండి పరిస్థితి ఏంటి...’ అంటూ రోజులా కనురుకోకుండా చాలా సున్నితంగా అడిగేసరికి ఇవ్వడానికి ట్రై చేస్తాను అన్నా..

ట్రై కాదు కచ్చితంగా ఇవ్వాలి... చూడు కాస్త కళ్లకి ఇంపుగా ఏమన్నా ఫోటోలు దొరుకుతాయేమా వెతుకు అనడంతో కాదనలేకపోయా.. తీట్లు విషయాన్ని పక్కన పెట్టువయ్యా.. ఉద్యోగం

నిలుపుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలిగా నువ్వు కూడా.. నువ్వు మాటలేస్తే చేస్తావని తెల్పు... సర్దే జాగ్రత్తగా వెళ్లు... ఉంటాను. అని ఫోన్ పెట్టేయడంతో.. ఉపిరి పీల్చుకున్నా.. దారిలో పాత మిత్రులు కనబడితే చాలాసేపు వాళ్లతో బాతాభానీ వేసి ఇంటికి చేరుకున్నా. శనివారం, ఆదివారం అంటే నాకెందుకో చాలా ఇష్టం... కాని ఈ జర్నలిజింలోకి వచ్చాక రోజులు మర్చిపోయాను. శనివారం అంటే భయం పట్టుకుంది. ఏం ఉద్యోగమో ఏంటో అనుకుని ఒకసారి నా చేతిని పట్టుకున్నా కొంచెం జ్వరం వచ్చినట్టు కాలుతోంది. ఇంట్లోకి వెళ్లి ఫ్యాము, లైటు ఆఫ్ చేసి పడుకున్నా.. ఇంతలో బంగారం వచ్చి లేపి ఫోన్ ఇచ్చింది.. ఇంకేముంది తిడుతూ మేసేజ్లు, ఫోన్ కాల్స్... కాల్ బాక్ చేశా కాని ఆయన అనలు ఫోన్ లిఫ్ట్ చేయలేదు. మేసేజ్ పెట్టా.. రిష్ట్ కూడా ఇప్పులేదు. ఆదివారం అంతా అపరాధ భావంతో గడిచి పోయింది.

సోమవారం త్వరగా లేచా... యధాప్రకారం నా కాళ్ల ఊరి చివరికి తీసుకెళ్లి వదిలాయి. ఆ రోజెందుకో వాళ్ల కనబడలేదు. ముగ్గు వేసే స్థలమంతా ఖాళీగా.. చందమామ లేని ఆకాశంలో వెలవెలబోయింది. అన్నా ఇక్కడ ఉండే వాళ్లద్దరూ ఏరి.. ఇవాళ కనబడలేదు. ఏమైందంటావ్.. అడిగాను. ఏమో మరి.. చలికాలం కదా బహుశా ఏమన్నా అనారోగ్యమేమా... అందుకే ఎక్కడికైనా వెళ్లిమో.. అన్నాడు టీ కప్పు చేతికిన్నా. ఆ సమాధానం సరైనది కాదనిపించింది. కాని అంగీకరించక తప్పదు. ఎందుకంటే వాళ్ల గురించి నాకేం తెలీదు కదా.. అనుకున్నా మనసులో... అక్కడి నుంచి బయల్దేరా.. దారిలో కనిపించిన నాలుగు పూల గుత్తులను, తుమ్మెదల్ని, ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ లెక్కచేయకుండా రోడ్సు దాటుతున్న పిల్లల్ని కొన్ని ఫోటోలు తీసుకుని ఆఫీసుకు

ఇతర
పత్రికల్లో తెలిసిన వాళ్లకు ఫోన్లు చేయడం మొదలు పెట్టాను... లాక్డోన్ కదా.. వాళ్లను కూడా ఉద్యోగాల్లోంచి తీసేసారని చెప్పంటే మనసుకు చాలా బాధ కలిగింది..

వచ్చి నెమ్ముదిగా కూలబడ్డా. ఆ రోజు ఎడిషన్ ఇన్చార్జీ, డెస్ట్ ఇన్చార్జీ మీటింగుకుంటా.. ఇద్దరూ కూర్చుని అన్ని జిల్లాల పేపర్లు తిరగామరగా వేస్తున్నారు. ఎందుకైనా మంచిదని బయట ఖాళీగా ఉన్న సిస్టం ఓపెన్ చేసి డెస్ట్ టాప్ మీద నేను తీసిన ఫోటోలను డౌన్‌లోడ్ చేసి ఒక ఫోల్డర్లో పెట్టి మంచి కొట్టేషన్ రాసి పెట్టేంతలో మీటింగ్ అయిపోయింది. మా పెద్ద బాను నాకేసి గుర్తుగా చూస్తా కింది ఫోల్డర్లోకి వెళ్లిపోయాడు.

మా విస్తు బాస్ లోపలికి పిలివాడు. ఏమయ్యా.. నన్ను ఉద్యోగంలోంచి పంపించేద్దామనుకుంటున్నావా.. అన్నాడు సీరియస్‌గా.

అయ్యా ఎంత మాట. ఉద్యోగమిప్పించిన మీ రుణం ఎలా తీర్చుకోవాలో తెలీక... అనేసరికి ‘నా ప్రాణానికి భలే తగిలావ్.. మాశావ్గా.. శనివారం నువ్విచ్చిన ఆఫ్ బిట్ స్టోర్ చూసి పద్ధేదు.. సోసో గా ఉండని వెళ్లడు. ఇంకా ఇంకా

మంచి మంచి ఐటమ్స్ వెతికి తెమ్మని నాకు క్లాన్ పీకారు. ఈ నెలాభరు వరకూ నీకు గడువు ఇమ్మన్నారు. ఆలోచించుకో నీ ఇష్టం... నాకు చెప్పింది నీకు చెప్పాను... తర్వాత నువ్వే ఆలోచించుకో... వచ్చే నెల వచ్చే క్వాలిటీ సెల్ పుస్తకంలో నీ ఐటం ఉండాలన్నారు. క్వాలిటీ సెల్ నుంచి తప్పులున్నాయంటూ ఎలాంటి ఫోన్ కాల్ రావడానికి ఏల్లేదంటూ గట్టి వార్షింగ్ ఇచ్చారు. చూసుకో.. మరి... అంటూ బయటికి వెళ్లిపోయాడు...

ఆలోచిస్తూ రోడ్డెక్కును... నెలాభరు అంటే ఇంకా పది రోజులే అన్నమాట నాకు గడువు.. ఏం చేయాలి... ఎలా చేయాలి... ఎంత చేసినా తక్కువగానే కనిపిస్తోంది... అంటూ ఇతర పత్రికల్లో తెలిసిన వాళ్లకు ఫోన్లు చేయడం మొదలు పెట్టాను... లాక్డోన్ కదా.. వాళ్లను కూడా ఉద్యోగాల్లోంచి తీసేసారని చెప్పంటే మనసుకు చాలా బాధ కలిగింది.. ఏదో నిస్పహయత, నిస్పత్తువ ఆవరించింది... రోడ్డు పక్కన చిన్న పిట్ట గోడ మీద కూర్చున్నాను... ఏం చేయాలి... బంగారం భవిష్యత్తు ఏమిటి... ఇల్లు ఎలా గడుస్తుంది... ఒకటే ఆలోచనలు.. అలా చాలాసేపు కూర్చున్నాక నెమ్ముదిగా లేచి బయల్దేరాను. ఇంటికొచ్చి మంచం మీద వాలేసరికి సుమతికి అనుమానమెచ్చి ‘ఏమిటండి అలా ఉన్నారు... ఇంటికి రాగానే మమ్మల్ని పలకరించకుండా ఉండరు మీరు.. ఏమైంది...’ అడిగింది ఆత్మతగా... జరిగింది చెప్పాను... పద్ధేదులెండి.. మీ ప్రయత్నం మీరు చేయండి... మంచి వార్తలు దొరికితే రాయండి లేదంటే రిజైన్ చేసేయండి... అంతేగాని టెస్సన్ పెట్టుకోండి... బంగారం భయపడుద్ది మిమ్మల్ని ఇలా చూస్తే... ఈ లాక్డోన్ పుణ్యమాని ఎలాగో ఇంటెనక నాలుగు ఆకుకూరలు, నాలుగు కూరల విత్తనాలు జల్లానుగా అవి సరిపోతాయి... బియ్యం, ఉప్పు, పప్పు అంటారా... కూరల్ని అమ్మితే వచ్చేవి మన ముగ్గురికి సరిపోతాయి.. ఈలోపు ఇంకో ఉద్యోగం దొరక్కపోదు కదా... అనే దైర్యం చేపేసరికి నాలో

ఏదో తెలియని శక్తి ప్రవహించింది. రోజుకు నాలుగు స్నాట్ వార్తలు, నాలుగు ప్రైస్ నోటులు ఇచ్చి వస్తున్నాయి. రోజులు గడిచే కొద్ది నాలో దిగులు పెరిగి పోసాగింది. నాతో మా ఇన్చార్జీ మాట్లాడ్డం మానేశాడు. నేను మాట్లాడుడామనుకుంటున్నా కాని నా వల్ల కావట్టేదు. ఎల్లండి ఆదివారం. ఏదో ఒక మంచి ఆఫ్ బీట్ పట్టుకొస్తాని నేనే వెళ్లి మా ఇన్చార్జీతో ఛైర్యం చేసి చెప్పాను. తెస్తానా తేనా అనేది తర్వాత సంగతి కాని ముందు మాట్లాడాను అదే చాలు అనుకుని బయటిచ్చా... అలా ఆలోచిస్తూ, ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాను.. రోడ్స్ మీద జనం ఎవరూ లేరు. దారిలో ఒక అద్భుతమైన సంఘటన కనబడింది. ఒక చిన్న పిల్ల ఓపెన్ టాప్ రిక్లూను తోలుతోంది.. దాని మీద ఒక నిండు గర్భిణీ నొప్పులు పడుతూ ఏడుస్తోంది. పక్కనే మరో చిన్న పిల్ల ఏడుషోద్దంటూ చేతులు పట్టుకుని బతిమాలుతోంది. గబగబా వెనకాలే పరుగు లాంటి నడకతో వెళ్లా... అన్ని వైపుల నుంచి పోటోలు తీసాను... పాపను ఆపి ఎక్కుడికి పోతున్నావని అడిగాను. పెద్దాసుప్రతికి అనడంతో జాగ్రత్త.. అంటూ చేతిలో ఒక వంద నోటు పెట్టి ఇవాళ్లికి ఇచ్చిన మాట ఒకటి ఈ పాప రూపంలో నన్ను గట్టిక్కించింది అనుకుంటూ ఇంటికెళ్లా... అప్పటికే బంగారం తినేసి నిద్రపోయింది. కానేపు తల నిమిరి నేనూ పక్కనే పడుకున్నా.

కోడి కూతకు మెలకువ వచ్చి చూసే సరికి తెల్లవారి ఆరయ్యంది. పోన్ చూసుకున్నా... రైతుల సమస్యల మీద ఏదైనా మంచి పోటో తెమ్మున్నారు... అంటూ మా ఇన్చార్జీ మెన్జె పెట్టారు. ఓకే సర్ అని రిపై ఇచ్చాను కాని... అంత స్పెషల్ పటం కోసం ఎక్కుడ వెతకాలి... సరే చూడ్డాం అనుకుంటూ నా ప్లేస్ కి నేను బయల్సేరాను... టీ తాగుతున్న నాకు వాళ్లిదరూ మళ్లీ అక్కడ కనిపించేసరికి చాలా సంతోషంగా అనిపించింది... నిజమే మా ఊరి నుంచి చాలా మంది రైతులు వెళ్లి పోరాటాలు చేస్తున్నారు.. మా ఊళ్లో పొలాలు లేవు, రైతులు లేరు, ధాన్యం కూడా సిటీలకెళ్లి తీసుకురావాల్సి వస్తోంది... పరిస్థితి ఇప్పుడే ఇలా ఉంటే రేపటి రోజున నా బిడ్డ పరిస్థితి ఈ దేశం పరిస్థితి ఏంటి... అనుకుం టున్నంతలో ఎక్కుడి నుంచి వచ్చిందో ఒక ఎద్దు మీదకి ఊరి కింది. కొమ్ము విసిరేసరికి చేతికి పెద్ద గాయమయ్యింది. అంతలో టీ కొట్టుతను ముకుతాడేసి దాన్ని గుంజకు కట్టేశాడు. చేతికి కారుతున్న రక్తాన్ని చూసేసరికి ఆ పిల్లాడి తల్లి ఏడుస్తూ వచ్చి ఉన్న చీరలోంచి ముక్క తుంచి చేతికి కట్టుకట్టింది... ఆమె స్వందించిన తీరుకు నా హృదయం చలించి కన్నిరై కారింది.

డార్లో ఉన్న ఆర్ఎంపీ వచ్చి మందులిచ్చి వెళ్లాడు. ఇంట్లో మూలుగుతూ పడుకున్నా... ఓపెన్ టాప్ రిక్లూ పోటోలను, వార్తను మా బాస్కు ఫార్మార్స్ చేశా... పెద్ద బాస్ ఆఫీసుకు రమ్మున్నారంటూ రిపై ఇచ్చారు. జిరిగిన విషయం చెప్పా... నేను నమ్మినా ఆయన నమ్మడు... అసలే స్టాఫ్ ని తగ్గించ

మంటూ పై నుంచి ఆర్దరంటా అని మళ్లీ రిపై పెట్టాడు.. సర్ ఈ టెస్ట్ తో నేను పనిచేయలేను.. నా శాయశక్తులా పని చేస్తూ మంచి మంచి పటమ్మ ఇస్తూనే ఉన్నాను.. ఇప్పుడిలా చేతికి గాయంతో పడున్నాను... నా వల్ల కాదు సర్... అని ఫోన్ చేసి చెప్పా... రిజైన్ లెటర్ కూడా వాటావ్ చేశా... నెల ముగియడానికి ఇంకా రెండు రోజులు ఉందిగా తొందర పడకు.. అని మా బాస్ నచ్చజెప్పాడు...

తగిలిన దెబ్బ వల్ల రెండో రోజు బాగా జ్యారం వచ్చేసింది. మాడో రోజు ఇలాగే పడుకుంటే చలికి ఒళ్లు బిగదీసుకున్నట్టు ఉంటుందని నెమ్ముడిగా లేచి బంగారాన్ని తీసుకుని నా ప్లేసుకు బయల్సేరి వెళ్లా... అక్కడంతా గందరగోళంగా ఉంది... జనాల్ని తీసుకెళ్లా... అక్కడ ఆ పిల్లాడి తల్లి చచ్చిపడుంది... అందరూ ఎవేవో ఊహించుకుని ఎవేవో నిందలు వేసి ఆమె మీద మాట్లాడుకుంటున్నారు. తల్లి తల దగ్గర ఆ పిల్లాడు ఏడుస్తూ దిక్కులు చూస్తున్నాడు... మధ్యాహ్నం అయ్యేసరికి అందరూ ఎవరిశ్కు వాళ్లు వెళ్లిపోయారు. టీ కొట్టుతను కూడా తొందరగానే కట్టేసి వెళ్లిపోయాడు.. నేను ఆ పిల్లాడిని జిరిగిన విషయమేంటని ఆరా తీసాను.. వాళ్లది పక్క ఊరు... చాలా పెద్ద ఇల్లు, పొలం ఉందని చెప్పాడు... పోయినేడాది పంట సరిగ్గా పండలేదు. చేసిన అప్పులకు పొలాన్ని లాగేసుకున్నారు. వాళ్ల నాస్తుకు పంట పండించడం తప్ప ఇంకో పని రాదు. ప్రభుత్వం ఏవో కొత్త చట్టాలంటందంట అవేసీ నాకు తెలియవు. మా అమ్మకున్న అరెకరం పొలం కూడా వాళ్లే లాగేసు

కున్నారు... మా నాస్తు విషం తాగి చనిపోవడంతో అమ్మను బాబాయ్ వాళ్ల ఇంట్లోంచి తోసేశారు... అంతే అమ్మ పిచ్చిదే పోయింది... అమ్మకు, నాస్తుకు పొలమంటే ఎంతో ఇప్పం అంటూ ఏడుస్తూ చెప్పుంటే నా కశ్లు చెమ్మగిల్లాయి. దళారులు, కార్బోరేట్లు, అధిక వడ్డీలు వసూళ్లు చేసే వాళ్లన్నంత కాలం ఈ వ్యవసాయం పరిస్థితి బాగుపడదు... ఛ... ఏప్లంతా అన్నం తిని బతకుండా ఏం తిని బతుకుతారో నాకర్ధం కావట్టేదు... మునులోనే వాళ్లను తిట్టుకుని బాబుని, బంగారాన్ని లేవదీసి ఇంటికి బయల్సేరుదామనుకుని ఒకసారి వెనక్కి చూశా.. ఎప్పటి లాగే ఏదో ముగ్గు... దగ్గరికెళ్లా... పెద్ద పల్లెటులు... అందులో ఒక రైతు.. ఈ విశ్వం మొత్తాన్ని అరచేతిలో పెట్టుకుని అన్నం ముద్దలు పెడుతున్న దృశ్యం.. ఇది కదా అసలైన పోరాట మంటే.. అనుకున్నాను.. వాటిని పోటోలు తీసి మంచి ట్రైటిల్ పెట్టి క్యాప్షన్ రాసి ఆ బాబుని పోటో తీసి మా బాస్కు పంపించా... ఇన్ని సమస్యలతో పోరాటు ప్రాణాలోదిలే స్తున్న రైతుల ముందు నా సమస్య చాలా చిన్నదనిపించింది.. అప్పుడే ఒక నిఱ్మయం తీసుకున్నా ఈ బాబుని, నా బంగారాన్ని రైతుల్లి చేయాలని..

❖❖

కవర్ సైట్

శోయలోని భారతీయ ఒత్తుకళ

చిత్రాలు మాట్లాడుతాయి.. వర్షాలు మనసును కబిలిస్తాయి..

రసధనిలో ముంచేస్తాయి.. అంతేకాదు.. సంస్కృతికి ఆద్దం పడతాయి. నాగరికతను నమోదు చేస్తాయి.. ఆనాటి ఆలోచనలకు ఆద్దం పడతాయి.. కళలు మనిషి కనే కలల ఫలాలు.. ప్రేరణనిస్తాయి.. మనిషిని ఉన్నతీకరిస్తాయి.. సృజనాశక్తికి పాదులు వేస్తాయి.. చిత్రకళా దినోత్సవాన మన దేశీయ చిత్రకారుల కొన్ని పరిచయాలు..

- శ్రీనివాస్ బీర, 8247027265

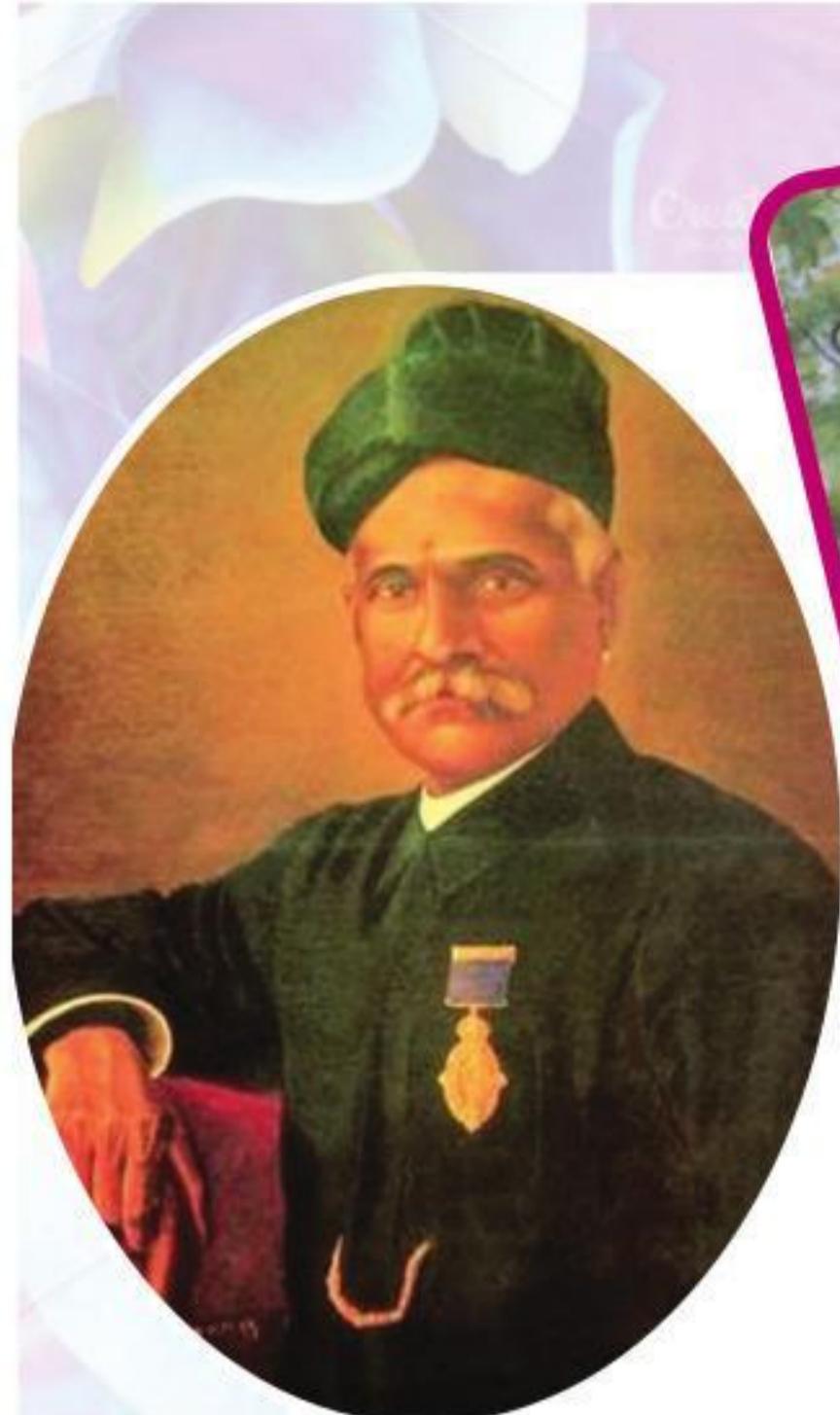

కళలు అరవైనాలుగు, ఈ కళల్లో లలిత కళలు ప్రధానమైనవి. అందులోనూ ‘చిత్రకళ మరింత ప్రభావంత మైనది. ఎందుకంటే ఇది ప్రధానంగా ‘ధృశ్యకళ’. చూపరుల మనసుపై అత్యంత ప్రభావం చూపి, వీక్షకుల మనసును రాగరంజితం చేయగల లక్షణం ఈ చిత్రకళ స్థాంతం.

ప్రపంచానికి నాగరికత నేర్చిన మన భారతదేశంలో శిల్ప, చిత్రకళ, కొన్ని వేల సంవత్సరాలకు పూర్వమే గొప్ప వెలుగు వెలిగింది. “ఆదిమానవుడు తన భావాల్ని చిత్రాలుగా మలిచి గొప్ప భావజాలాన్ని ఏనాడో చాటడం మనం చరిత్ర పుటల్లో చూడాచ్చు”. అజంతా ఎల్లోరా గుహల్లో ఆనాటి మానవుని చిత్రకళా నైపుణ్యాన్ని మనం ఈనాటికీ గమనించవచ్చు. అంటే భారత కళలు అనాది నుంచే ఉచ్చార్థితిలో ఉండడం మనమంతా గర్వించే విషయం.

భారతదేశం బ్రిటీషువారి చేతుల్లోకి వెళ్లిపోయాక ‘భారత

కళలకు కాలదోషం’ పట్టింది. బ్రిటీష్ వారు మనల్ని పాలించే తరుణంలో దేశంలోని అన్ని రంగాలూ పెద్ద కుదుపుకు లోనయ్యాయి. ఈ కుదుపుతో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. సామాజిక ఆర్థిక సాంస్కృతికాదిగా గల అన్ని రంగాల వలెనే కళారంగం కూడా స్తుంభించింది. ఇలా ఓపక్క విదేశీపాలన సాగుతుంటే మరోపక్క జాతి స్వాతంత్యం కోసం స్వదేశి ఉద్యమం ఆరంభమైంది. నిజానికి ఇదో సంధికాలం. రెండు వైరుధ్యాల సంగమ కాలం. చిత్రకళకు సంభందించి ఇదో సంధి యుగంగా పరిగణిం చవచ్చు. ఈ కాలంలోనే బ్రిటీషు వారి సభ్యతా సంస్కృతులతో పాటూ చిత్రకళా రంగంలో కూడా పరాయి నీలినీడలు పరచుకుంటూనే అనేక నూతన ధోరణలు ఆరంభమయ్యాయి. అలాంటి పరిస్థితుల్లో భారత చిత్రకళను పునరుజ్జీవనం చేసే పనిని కొందరు భారతీయ చిత్రకారులు తమ భూజాలపై ఎత్తుకున్నారు.

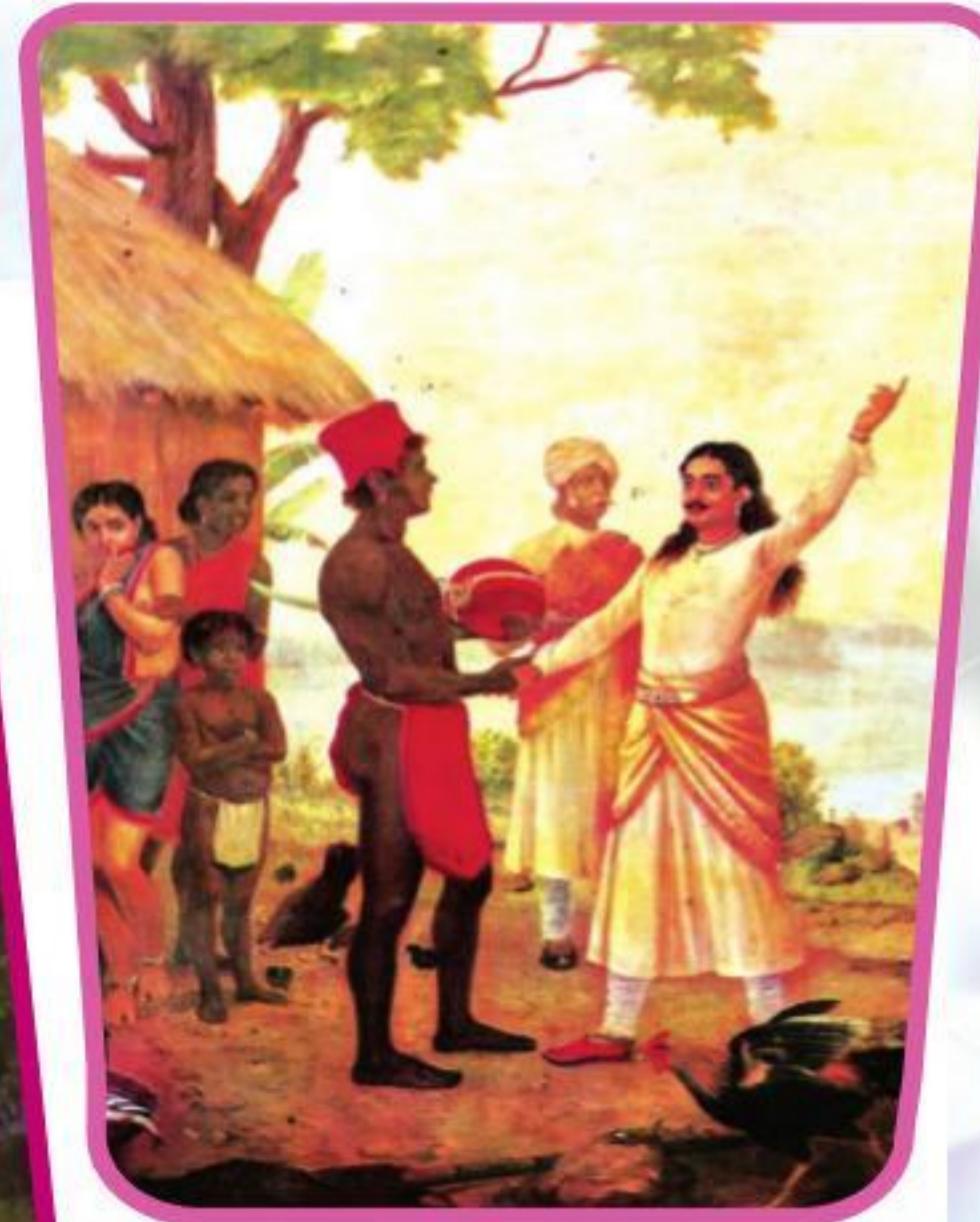
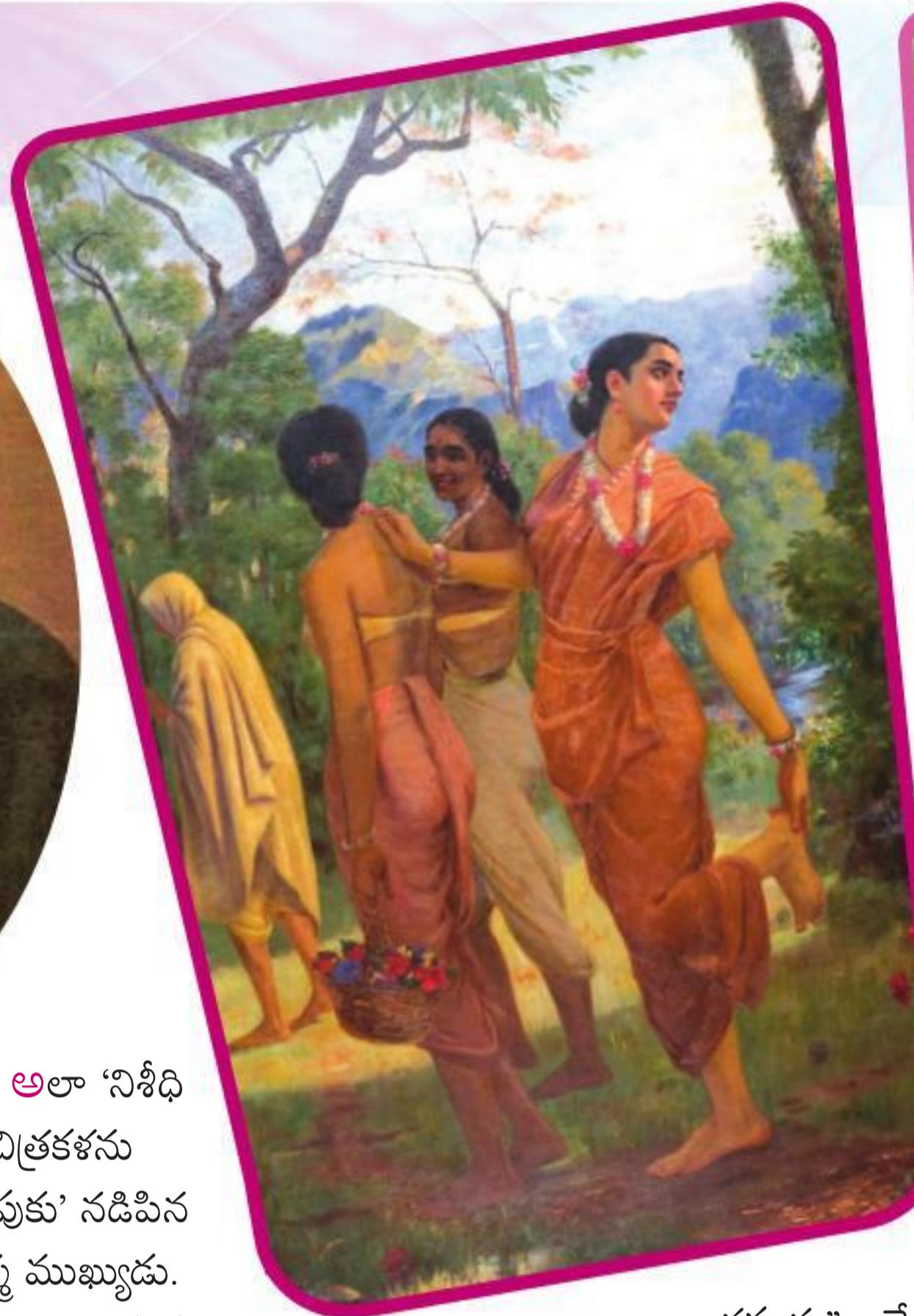

అలా 'నిశ్చిద
నీడన నడిచే భారత చిత్రకళను
తిరిగి ఒక వెలుగు వైపుకు' నడిపిన
వారిలో రాజు రవివర్ష ముఖ్యాడు.

మనకబారిన భారత చిత్రకళకు తన
రాకతో ప్రపంచ స్థాయిలో తిరిగి గుర్తింపు తెచ్చిన భారత
చిత్రకళా కెరటం రాజురవివర్ష. తాను జన్మించింది కేరళలోని
కిలిమానూరులో.

"రవివర్షకే అందని ఒకే ఒక అందానివో" అని నాయికను
తన ప్రియుడు కీర్తించినట్లు రవివర్ష ఎన్నోన్నే అందమైన
చిత్రాల్ని చిత్రించి భారత చిత్రాన్ని ప్రపంచ యవనికపై
నిలిపాడు. బాల్యం నుంచే చిత్రకారుడైన రవివర్ష ఇంటి గోడల్ని
మసిబోగ్గతో కరాబు చేసినా, అందులోని కళాకృతులు రూపాలు
చూసిన తన బంధువు "రాజు రాజవర్ష" చిత్రకళలో ప్రాధమిక
మేళకువలు నేర్చి రేఖా వర్ణ చిత్రాలు వేసే స్థితికి చేర్చాడ, ఆపై
గురువు రామస్వామి నాయుడు, ముఖ్యంగా 'ఓ ఆంగ్ల
చిత్రకారుడు ధియోడర్ జాన్సన్' పరిచయంతో ఆయిల్
పెయింటింగ్స్ వేసే స్థాయికి చేరుకున్నాడ, ఇక రవివర్ష వెనక్కు
తిరిగి చూడలేదు. అందుకు ట్రూవెన్స్‌రూ మహారాజు
"ఆయిల్యం తిరునాల్" కారణం అయ్యారు. "వెష్టన్ ఆర్ట్లోని
కొత్త మెరుపు" రవివర్ష లేత మనసుపైన గోపు ప్రభావమే
చూసింది. ఆ ప్రభావం భారతీయ చిత్ర కళను ఓ మలుపు
తిప్పింది.

రవివర్ష చిత్రం వియన్నా చిత్ర ప్రదర్శనల్లో 1873లో
మొదటి బహుమతి పొందాక రవివర్ష బాగా వెలుగులోకి
వచ్చాడు. విజేతగా నిలిచిన రవివర్ష తన చిత్రాల ఇతివృత్తాల
కోసం దేశమంతా కలియతిరిగాడు. తనకు నచ్చిన ప్రాంతాల్లో
తనకు నచ్చిన మోడళ్లను ఉపయోగిస్తూ రామాయణ
భారతాల్లోని మట్టలను చిత్రాలుగా మలచి గోపు గుర్తింపు
పొందాడు. "స్త్రీమూర్తులను ఈయన సుగంధబాయి అనే
మోడల్ ద్వారా చిత్రించేవాడట". రవివర్ష హిందూ దేవతా
చిత్రాల్ని దక్షిణ భారత ప్రీలలాగా ఉపాంచి చిత్రించేవాడు.
ముఖ్యంగా మహా భారతంలోని "నలదమయంతులు,
శకుంతలా దుష్యంతులు" కథలోని చిత్రాలను పెయింటింగ్స్‌గా

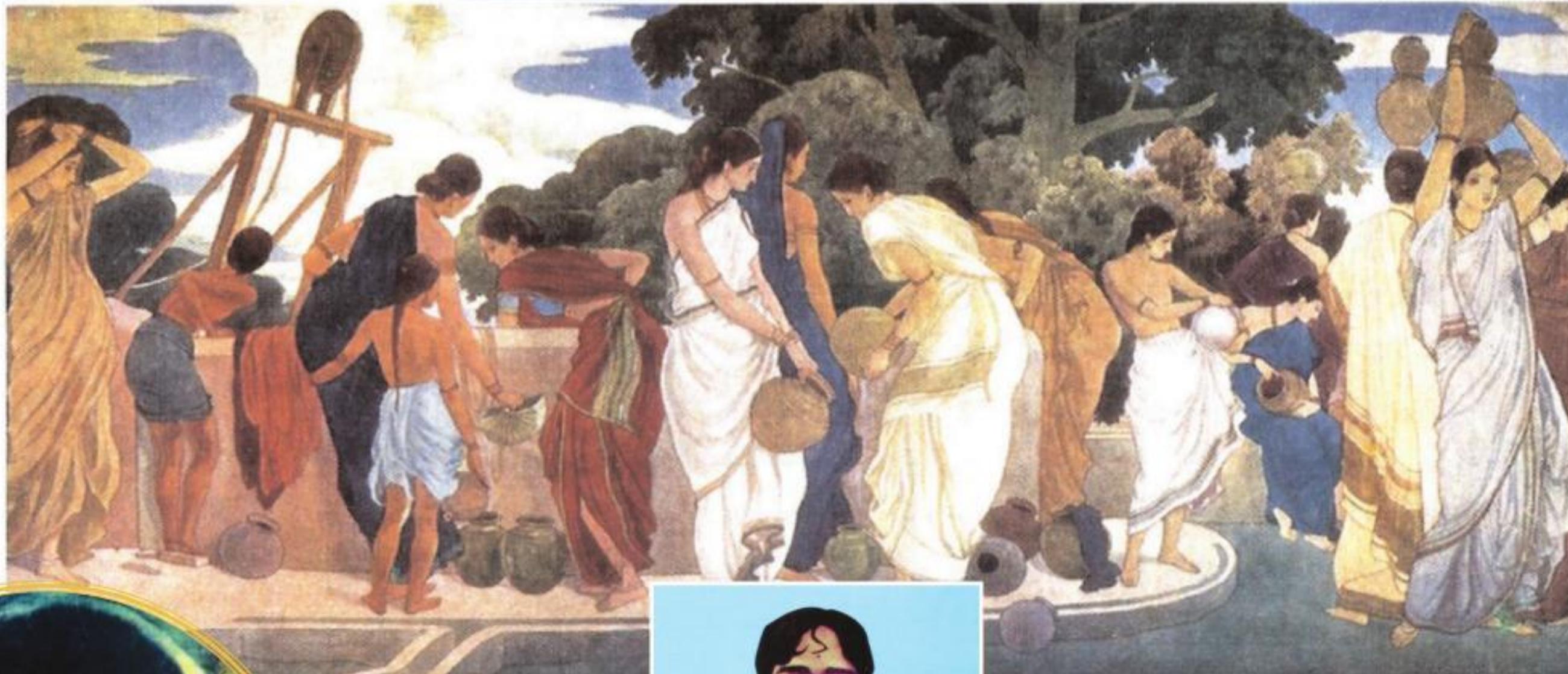

వేసి

మంచి పేరు సంపాదించాడు. రవివర్ష
తరువాత నుండి భారతీయుల ఊహల్లో
పొరాణిక పాత్రలన్నీ రవివర్ష చిత్రాల్లా
మారిపోయాయి. ఇంత గోపు పేరు
ప్రభ్యాతులు సంపాదించినా "రవివర్ష
చాంధసుడు" అనే విమర్శనాస్త్రాల్ని కూడా భరించక తప్పలేదు.
ఐనా సరే రవివర్ష చిత్రం ప్రపంచ స్థాయిలో గోపు ప్రశ్నినే
పొందింది.

1894లో లిథోగ్రాఫీక్ యంత్రాలు జర్మనీ నుంచి తెప్పించిన
రవివర్ష దేశంలోనే అత్యాధునిక ప్రెస్సు ముంబాయిలో
స్థాపించి ఈయన చిత్రాలకు నక్షను ముద్రించి సామాన్యులకు
కూడా ఈయన చిత్రాలు చేరేలా చేశాడు. "ఆ కాలంలో ప్రతి
ఇంట్లోని పూజా మందిరంలోని దేవతారూపాలన్నీ రవివర్ష
చిత్రాలే అనడంలో అతిశయ్యాక్తి లేదు. కానీ కొన్ని విషట్టర
పరిస్థితుల వల్ల వర్ష తన ప్రెస్సుని జర్మనీ దేశీయునికి విక్రయించి
100 చిత్రాలకు కాపీ రైట్స్ కూడా ఇచ్చాడు. ఏతే 1972లో
ప్రెస్ పెను అగ్నిప్రమాదానికి గురికావడంతో ఎన్నో రవివర్ష
చిత్రాలు బుగ్గిపాలయ్యాయి. భారతీయ చిత్రకళా జగత్తులో
గోపు చిత్రకారునిగా గుర్తింపు పొందిన రవివర్ష తన 58 ఏట
మధుమేహంతో మరణించాడు.

రవివర్ష తరువాత
చిత్ర కళలో అంతేగొప్ప
పేరు సాంపాదించిన
వారిలో తెలుగు చిత్ర
కారుడు దామెర్ల
రామారావు. దామెర్ల
వారు కూడా తెలుగు చిత్రాన్ని
ప్రపంచ స్థాయికి చేర్చి అతి చిన్న
వయసులోనే గొప్ప యశస్విను ఆర్జించి
అధునికాంధ్ర చిత్ర కళా వైతాళికునిగా

యుగకర్తగా ఓ గొప్ప స్థితిలో నిలిచాడు. బాల్యం
నుంచే చిత్రకళా పిపాసి ఐన రామారావు అదే సమయంలో
రాజమండ్రి ప్రభుత్వ ఆర్ణ్ణ కళాశాలకు ట్రినిపాల్గా వచ్చిన
'ఆస్ట్రోల్డ్ కూల్డ్' గారి శిష్యులుగా చిత్రాలు వేయడం
ప్రారంభించారు. ప్రాథమిక కళలో నమ్మకం కుదిరాక గురువు

‘కూల్డ్ చిత్రకళా
విద్యాభ్యాసం’ కోసం
రామారావు ను
‘జె.జె.సుమార్ల ఆఫ్ ఆర్ణ్ణ
ముంబాయికి పంపారు.
‘అక్కడి ట్రినిపాల్ బరన్స
దౌర’ రామారావు కళా
ప్రావీణ్యాన్ని గమనించి
ఏకంగా 3వ
సంవత్సరంలో ప్రవేశం
కల్పించి దామెర్ల కళకు
మరింత పదునుపెట్టి
కళలో మరింత పట్టు
సాధించేలా చేశారు.

ముంబాయిలో
చిత్రకళా విద్యా
భ్యాసానంతరం
దామెర్ల భారతీయ
జతి వృత్తులను

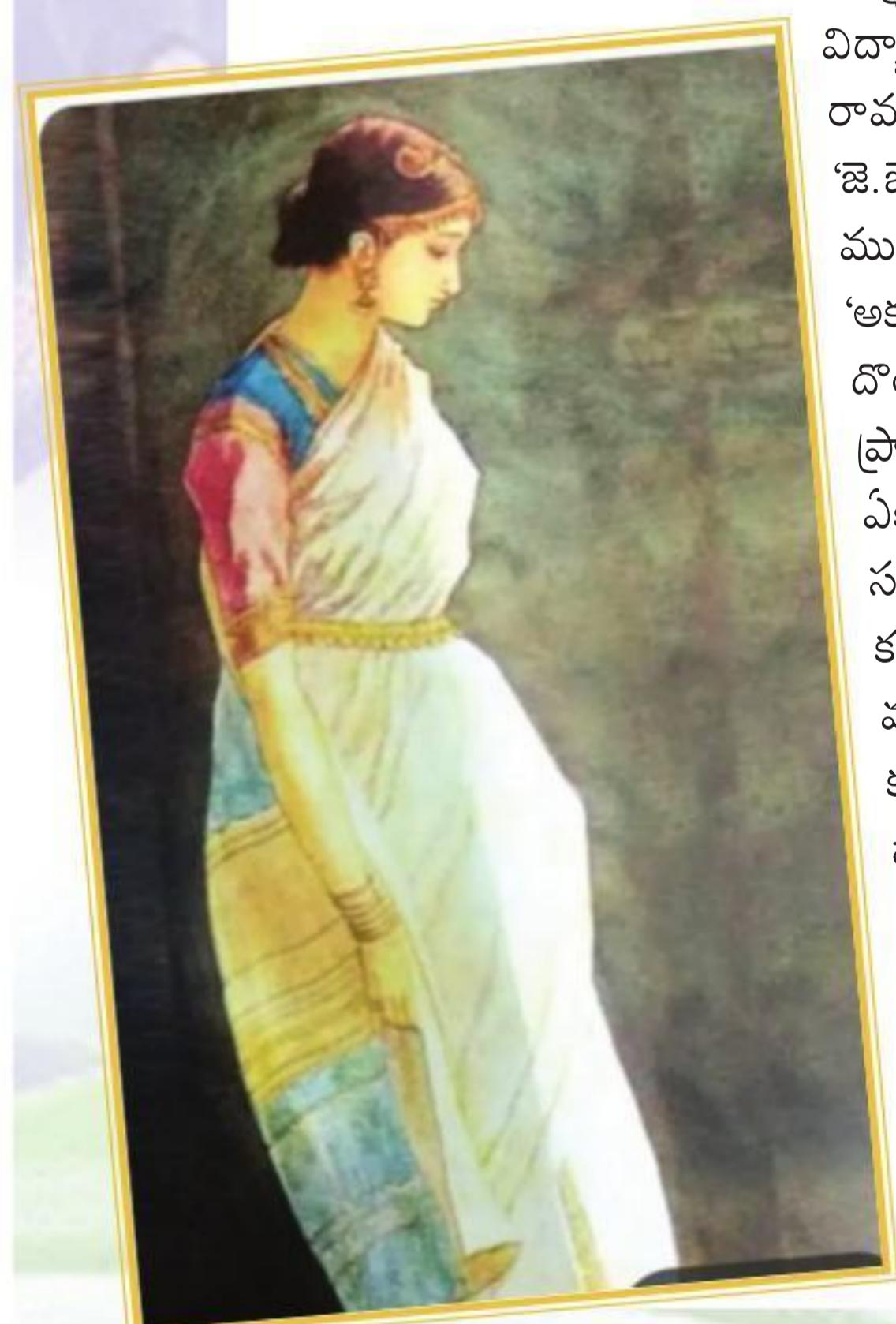

తీసుకొని వెష్ట్రెన్ స్ప్లేలో పెయింటింగ్స్
వేయడం మొదలు పెట్టాడు. అంతే భారత
చిత్రానికి ఆధునిక హంగులు అద్దడం ప్రాంభిం
చాడన్నమాట. ‘పుష్పాలంకరణ, సిద్ధార్థ
రాగోదయం, తూర్పు కనుమల్లో గోదావరి,
నంది పూజ, బావివద్ద’ వంటి గొప్పచిత్రాల్ని తన

స్వయ శైలిలో రూపొందించి తన చిత్రకళా ప్రతిభను చాటిన
అప్పటి దామెర్ల చిత్రకళాశైలి ప్రత్యేకంగా గుర్తింపు పొందింది.
ఐతే ఇంత గొప్ప కళను ప్రదర్శించిన దామెర్ల జీవించింది కేవలం
27 సంవత్సరాలు మాత్రమే. ఈ అతి తక్కువ జీవితంలోనే
అయిన కళా సాధన, రచించిన కళాకృతుల్ని చూస్తే ఎంతో
అశ్చర్యం కలుగక మానదు. రకరకాల మాధ్యమాల్లో ఎన్నో
చిత్రాల్ని చిత్రించి దేశవిదేశాల్లో అనేక ప్రదర్శనల్లో అనేక
బహుమతుల్ని, మరింత పేరును పొంది ఎందరో యువ
చిత్రకారులకు మాగ్దదర్శి ఐన దామెర్ల చిత్రాలు ‘దామెర్ల ప్రభుత్వ
ఆర్ణ్ణ గేలరీ’ రాజమండ్రిలో మనం ఇప్పటికే చూడవచ్చు.

దామెర్ల తన కళా నైపుణ్యాన్ని పెంపొందిం చుకునేందుకు
అజంతా, ఎల్లోరా, నాసిక్, వంటి ప్రదేశాల్ని సందర్శించి
స్నేచలు రూపొందించు కునేవారు. “దామెర్ల చిత్రాల్లో
పల్లెజీవితం, పల్లె వాసుల సోయగం మనకు గోచరిస్తుంది”.
దామెర్ల కూడా రాజమండ్రి గోదావరి తీరంలో సోడాలు అమ్మే ఓ
ట్రైని మోడల్గా వాడేవారట. మరికొన్ని చిత్రాలకు తన ‘శ్రీమతి
సత్యవాణి’ మోడల్గా నిలిపేవారట. రామారావు పెన్నిలతో
చిత్రించిన ‘నగ్ర చిత్రాలు’ ఎంతో లైఫీగా ఉండి చూసేవారిని
గొప్ప సంభ్రమ మానికి గురిచేస్తాయి. అంతేకాదు దామెర్ల మానవ
మూర్తుల్ని, నిచ్చల చిత్రాల్ని ఎంత గొప్పగా చిత్రిస్తారో, ప్రకృతినీ,
గోదావరి అందాల్ని అంతే అద్భుతంగా చిత్రించారు. “జె.జె.
కాలేజ్ గేటు ముందు పావురాలు మేత మేస్తున్న చిత్రం” లోని
వెలుగు నీడలు అత్యంత సహజంగా ఉండి వీక్షకులను
విస్మయపరుస్తుంది.

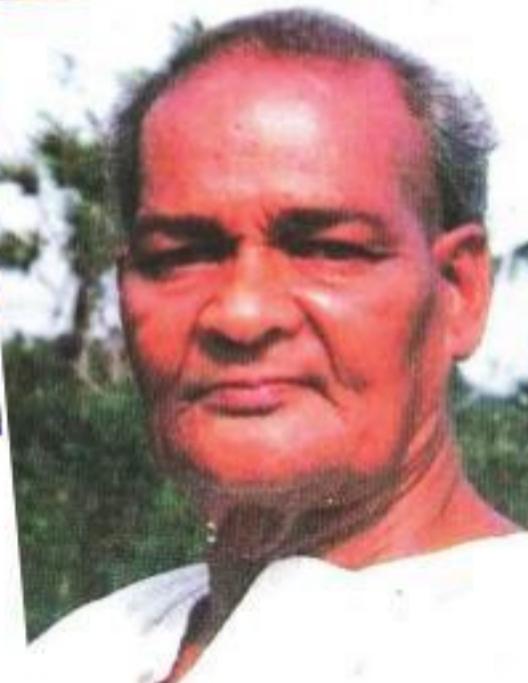
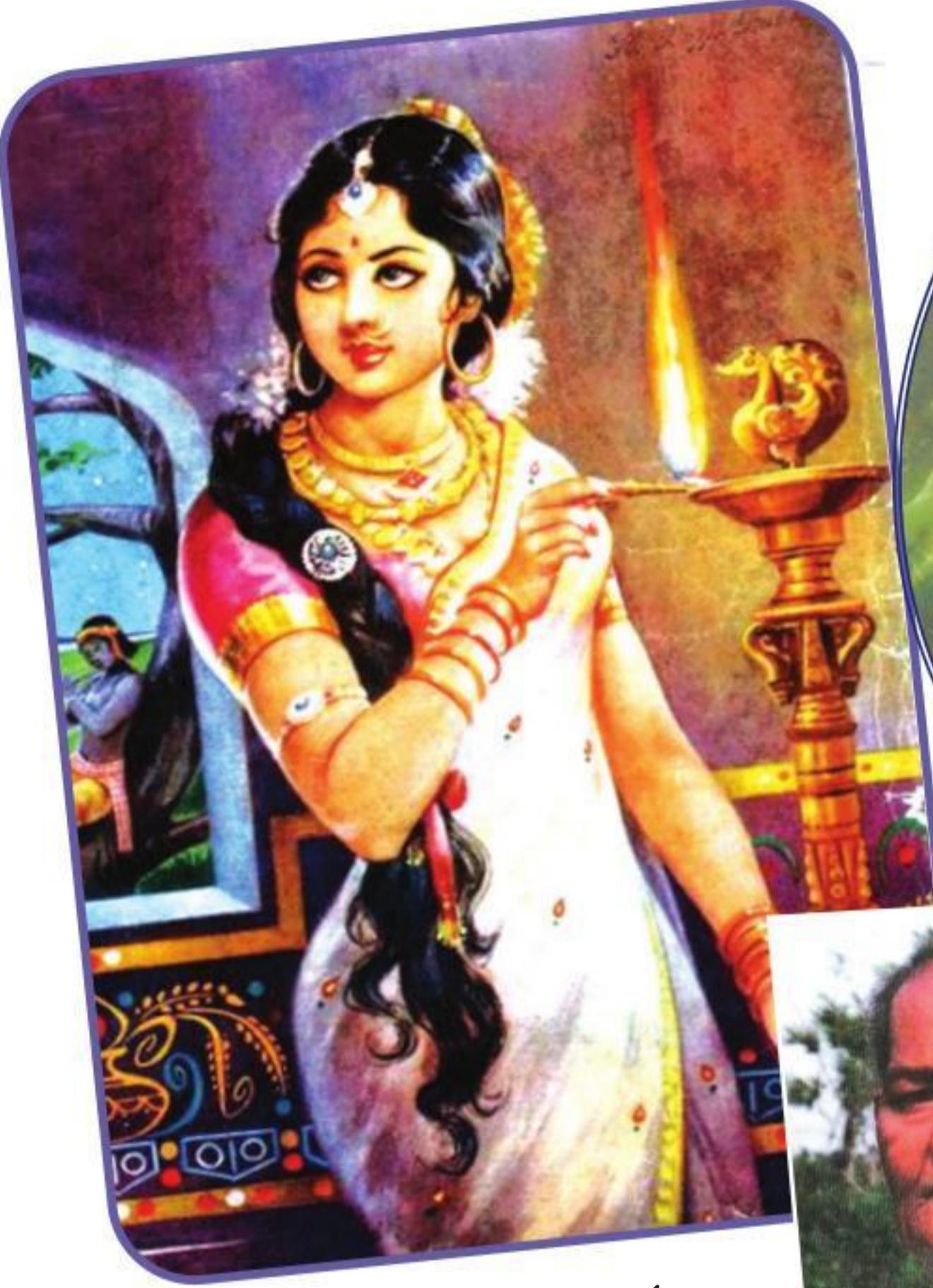
తన చిత్రాల్లో ప్రపంచస్థాయిలో మరింతగా తన సత్తా
చాటాలని కలలు కంటున్న సమయంలో అతి చిన్న
వయసులోనే “మహాచి దామెర్లను మరుభూమికి చేర్చింది”.
ఎంతకాలం బతికామన్నది కాదు, ఎంత గొప్పగా బతికామన్నదే
లెక్క!. ఆ లెక్కన దామెర్లది సంపూర్ణ జీవితం. దామెర్ల గనక

మరికొంత కాలం జీవించి ఉంటే, ఆ పరిస్థితిలో మనం లెక్కించలేని గొప్ప కళాభండాల్ని మనం సంపదగా నిలుపుకునే వీలుండేది. ఆధునికాంధ్ర చిత్రకళా రంగంలో ‘దామెర్ల ప్రభావం’ అనేకులపై ఉండి, మరందరికో మార్గదర్శకమైంది. అప్పట్లో ఒక తరమంతా దామెర్ల ప్రభావితులే!

రవివర్ష, దామెర్ల ప్రేరణతో గొప్ప చిత్రకారునిగా ఎదిగి రంగులలోనే

రూపాల్ని దర్శిస్తూ, రంగులతోనే రూపాల్ని సృష్టిస్తూ రంగుల లిపిని తన భాషగా మలుచుకుని ఇంద్రధనుస్య సైతం అసూయపడే వర్ష మిశ్రమం చూపిన చిత్రకళా యశ్శిని ‘వడ్డాది పాపయ్య’. సామాన్యమైన రంగులకే అత్యంత వైభవం కూర్చున ఈయన జీవితం ఆసాంతం చిత్రకళకే అంకితమై, వ్యక్తి ప్రాచుర్యాన్ని ఏమాత్రం ఇష్టపడని ఈయన ఏకాంతంలో మాత్రమే తన కళాసృష్టి చేయడం.

వ్యక్తిపూజ
కంటే ఆ వ్యక్తి తాలూకూ సృజననే ఆరాధించమన్న నిరాడంబరులు వడ్డాది పాపయ్య.

చిన్ననాటి నుండే కళాపై మనను లగ్గుమై చిత్ర కళోపాధ్యాయుడైన తండ్రినే గురువుగా భావించి చిత్రకళా సాధన చేశాడు. తన తండ్రి చేసే పనిని నిశితంగా గమనిస్తూ సాగిన తన కళా జీవితానికి రవివర్షే స్వార్థి. తన ఐదవ ఏట నుంచే రవివర్ష చిత్రాల్ని సాధన చేస్తూ, ముఖ్యంగా భారతీయ చిత్ర, శిల్ప కళల మీద మక్కువ పెంచుకున్నాడు. తన పదిహేడవ ఏటి నుంచి చిత్రకళకు జీవితాన్ని అంకితం చేసి తనదైన వర్ష శైలిని రూపొందించుకున్నాడు. ఆ నాటి మొదలు ఆయన చిత్రించని అంశం లేనేలేదు. భాగవత కథల్ని అనేక అంశాల్ని తన కుంచెతో వర్షానువాదం చేశాడు. ఎన్నో రఘుటీయ, అత్యంత ఆకర్షణీయమైన ఊహాత్మక చిత్రరాజుల్ని ‘తాను మాత్రమే

రంగుల ప్రపంచంలో వెలుగొంది ఆధునిక భారతీయ చిత్రానికి కేరాఫ్‌గా మారి ‘భారతీయ పికాసోగా’ పేరు గాంచిన యం.ఎఫ.హుస్సెన్ కూడా గొప్ప చిత్ర కారుడే. ఈయన అత్యంత ప్రతిభా వంతుడు, అత్యంత వివాదాస్పద పూరితుడై, తన జీవితపు చివరి రోజుల్లో మాత్ర దేశాన్ని వీడి పరాయి దేశంలో అనారోగ్యంతో కన్నుమూళాడు.

జె.జె.స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్ ముంబాయిలో చేరాడు. ప్రారంభంలో తానో సినిమా పెయార్డింగ్ పెయింటర్గా తన కెరియర్ని ప్రారంభించినా, క్రమంగా ప్రపంచ ప్రసిద్ధ చిత్రకారునిగా ఎదిగాడు. ‘పోర్చు మేగజైన్’ హుస్సెన్ను ‘భారత పికాసో’గా కీర్తించి గౌరవించింది. హుస్సెన్ గొప్ప చిత్రకారుడు. ఈయన వేసిన చిత్రాలు అత్యధిక ధరకు అమ్ముడుయైవి. హుస్సెన్ కొన్ని చలనచిత్రాలను కూడా నిర్మించాడు. ‘నటి మాధురీ దీక్షిత్’ అంతే ఈయనకు గొప్ప అభిమానం. గజగామిని, ఎ టేల్ ఆఫ్ త్రీ సిటీస్ వంటి మూవీస్‌తో పాటూ, తన ఆటోబోగ్రాఫీ లును ‘ద మేకింగ్ ఆఫ్ ద పెయింటర్’ అనే చిత్రాన్ని కూడా తీశాడు.

భారతీయ మూడున్ పెయింటింగ్‌కి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రాచుర్యం కల్పించిన హుస్సెన్ ఎందరికో ఆదర్శంగా నిలిచారు.

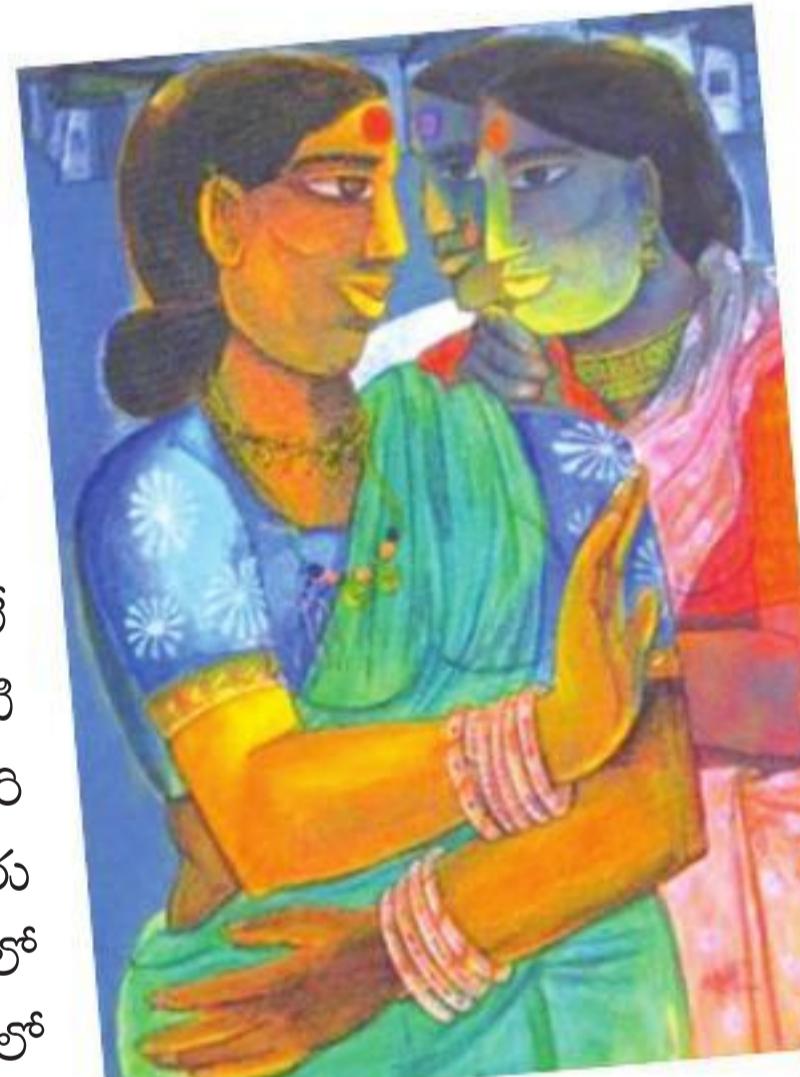
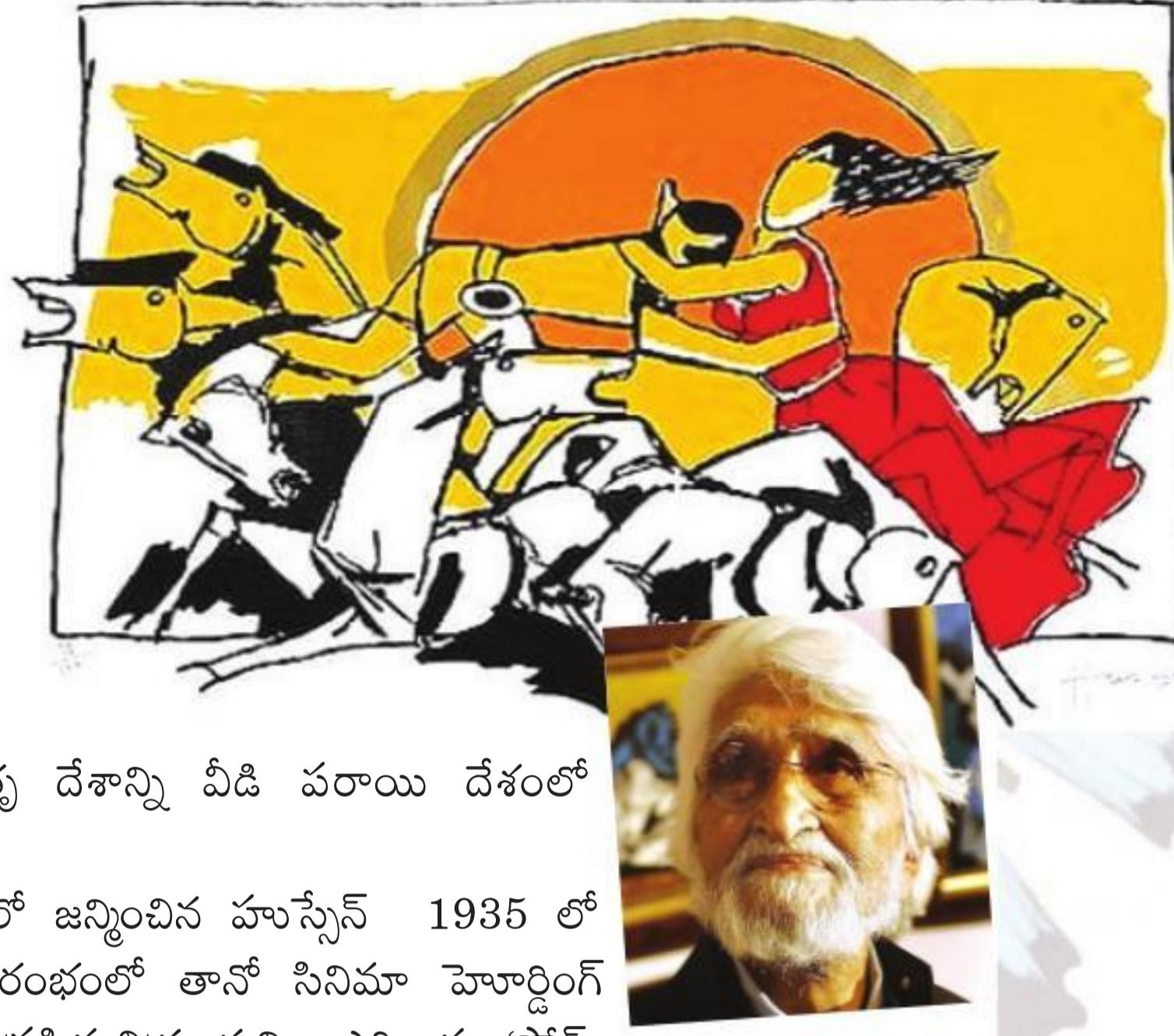
సమకాలీన చిత్రకళలో తనదైన ముద్రవేసి దేశవిదేశాల్లో భారత కీర్తి పాతాకను ఎగురవేసిన ప్రముఖ “భారతీయ చిత్రకారుడు లక్ష్మీ ఏలే”

నిలకడగా ఉండనీయలేదు. అందుకే మరింత ఎదిగేందుకు ఆయన పైన్ ఆర్ట్ కోసం j.n.t.u. కాలేజీలో b.f.a లో చేరి చదువుకున్నాడు. అంతే, దానితో తన రంగుల జీవితానికి పునాది పడినట్టి అప్పటి నుంచీ లక్ష్మీ సినిమాలకు డిజైన్స్ వేసే పని చేస్తూనే రాత్రిపూట నిద్ర మాని తన కోసం వేసుకున్న పెయింటింగ్స్ తో 1999లో ‘ఇమేజన్ ఆఫ్ కదిరేనిగూడెం’ అన్న పేరుతో తాను పెట్టిన పో విజయవంతం కావడంతో లక్ష్మీకు తనపై తనకు నమ్మకం పెరిగి, తాను వేసిన చిత్రాలతో ప్రపంచాన్నే చుట్టేశారు. ఎంతో డబ్బు, మరెంతో భూతిసీ సాధించారు. దేశవిదేశాల్లో ఎగ్గిబిషన్ లు చేసి, గొప్ప కళకారునిగా ఎదిగారు. ఎంత ఎదిగిన తానెప్పుడూ తన ములాల్చి మర్మిపోలేదు. ‘మట్టి రంగులతో తన ఊరి మట్టి మనుషులనే’ లక్ష్మీ ఎప్పుడూ చిత్రించాడు. ‘ఆక్రిలిక్ రంగులను వాడుతూ పైవిధ్యమైన పనితనాన్ని చూచే లక్ష్మీ చిత్రాలు ఒకలాంటి మూడుని కలిగి ఉంటాయి. లక్ష్మీ చిత్రాలు తెలంగాణా పల్లె జీవితానికి ప్రతీకలు.

ఆయన వర్షాలు రేఖలు ప్రత్యేకంగా ఉండి మన అందరి మనసును దోచేస్తాయి. ఎంతో అందమైన వర్ష మిశ్రమంతో.

ఈ విధంగా భారతీయ కళా ప్రపంచంలో ఎందరో చిత్రకారులు తమ చిత్రకళకు వన్నె తెస్తూ తమ జీవితాల్చి వర్షమయం చేసుకున్నారు. ఇలా చెప్పుకుంటూపోతే ఒక్కొక్కరిదీ ఒక్కే ప్రత్యేక శైలి. వీరందరి కృషి వల్ల ‘భారత ఆధునిక చిత్రకళా వికాసం’ ప్రపంచం నలుమూలలా వ్యాపించి వర్షమయ జగత్తులో పోయలు పోతూనే వుంది.

(జవవరి 31న ఆర్ట్ దే సందర్భంగా...)

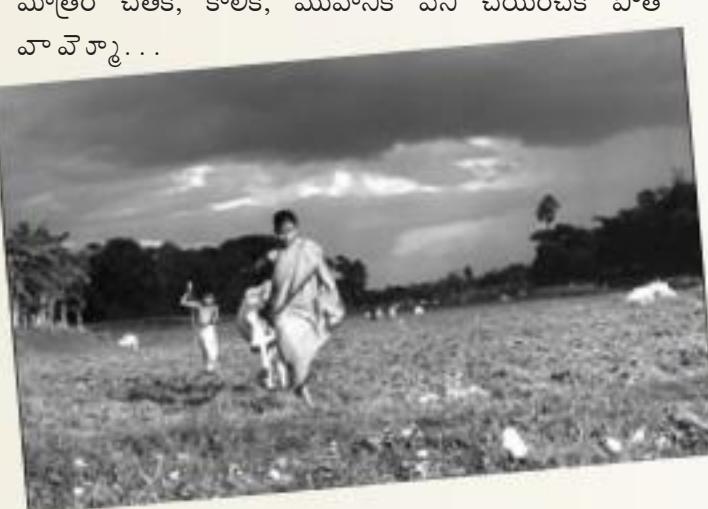
లక్ష్మీ ఏలే
అప్పటి నల్గొండ, ఇప్పటి యాదాద్రి - భువనగిరి జిల్లాలోని ఆత్మకారు మండలం కదిరేనిగూడెంలో జన్మించి, సాధారణ విద్యలో మామూలు కంటే కూడా తక్కువే ప్రతిభ కలిగిన విద్యార్థి. మంచి చేతి రాత కలిగి, బొమ్మలు వేసే అభిరుచి ఉన్న లక్ష్మీకి పారశాలలో మంచి గుర్తింపే ఉండేది. కానీ చదువుకునేందుకు డబ్బులేక, వెల్లుబాటు కోసం బ్యాసర్లు, సైన్ బోర్డులు రాస్తా, ఏదోలా రోజుల్లి నెట్టుకొచ్చేవాడు. అయిన డిగ్రీ చదువుతున్న సమయంలోనే ‘లేబోట్ ఆర్టిస్టులు కావలెను’ అన్న ఈనాడు దినపత్రిక ప్రకటన చూడడం, ఇంటర్వ్యూలో సెలెక్ట్ అవ్వడంతో చిత్రకారునిగా ఉద్యోగం మొదలెట్టడు. అలా చిత్రకారునిగా వని చేస్తున్న ఇంకా ఏదో చెయ్యాలి అనే తపన మన లక్ష్మీని

పథేర్ పాంచాలి సినిమా గొప్పదనాన్ని గురించి ఎన్నిసార్లు చెప్పినా, ఎన్నిసార్లు విన్నా “అపో!” అంటూ అనకుండా వుండిలేము. ఒక గొప్ప కళా ఖండపు అనుభూతిని సత్కుజీత్ రే ప్రపంచానికిఇన్ ఒక లపరూప కానుకది. అందులో 80ఏళ్ల వ్యాధురాలి కోసం ఎతగానో తిలగారట సత్కుజీత్ రే! ఆమె నటించింది అనడంగానీ, జీవించింది అనడం గానీ ఇంకా ఏది చెప్పుడం గానీ అసంబధం! అదొక పాత్ర అనీ దానికేదో ఆస్ట్రో వస్తుందనీ గానీ, తాణిక కెమెరా ముందు ఉన్నాన్ని స్ఫూర్హ గానీ, అ వ్యాధురాలు అనుకుందో లేదో కూడా మనం చెప్పుడం కష్టం! బధ్యన పదివేయి ఊపిరాడక నీరు తెరుచుకున్న ఒక చిట్టి చెపని నీళ్లలో వీధిలాక అబి అనడంగా వెళ్లపాశియే అనుభూతికి పేరుగునక ఉంటే అదే జి! అబి స్వాభావికం, జీవతం, అందరికి ల్యాండం అయ్యె భావోద్యోగు అశ్కూనుభూతి!

- వి.విజయకుమార్, 8555802596

నటన ఒక కళాభినివేశంగా కాకుండా, వారసత్తుంగా వెతుక్కుంటున్న దుర్ఘటపు దుష్ట సంప్రదాయంలో బటికే మనకి, నాచి పాట నార్సేలో, అర్థ సగ్గుత్తుం ఆప్టేలీయాలో, మొత్తం పాట స్విట్టుర్లండ్లో చూడునికి మనని అలవాటు చేశాక, నటన అంటే అరుపులా, పెడటోబ్బులా, తోడ గొట్టుడాలూ, మనుషుల్ని వంటి చేతో గాల్లో విసినేయడాలూ అయిపోయాక, సినిమా అంటే ఇదే ఖిబడ్చార్ సుమా అస్త్రట్టు అయిపోయింది మన పరిస్థితి! గుండెల్లో దడ పుట్టించే డీజే సౌండ్టు వింటూ, బిక్కుబిక్కుమంటూ భయంతో వణుకుతూ, సైన్యాలు చూట్టుం తప్పనిసరి రాక్షస వినోదం మన అగ్యుం అయిపోయింది. కోట్లు పెట్టి పోరోని కొనుక్కున్నాక ఆ మాత్రం చేతికీ, కాలికీ, మొహనికి పని చేయించక పోతే వావోర్కా...

భావోద్యోగు అవ్యక్తానుభూతి పథేర్ పాంచాలి

గిట్టుబూటుకాదని చెప్పి నటన బాగా పిండెనే పనిలో దర్శక నిర్మాతలు శాయశక్తులా కృషి చేయడంపట్లో ఏమో... వంద రూపాయల టీక్కెట్ మందం నటన చాలు మాకు అని చెప్పినా వినకుండా, తివిరి ఇసుమన త్తెలం పిండి, నటులతో కోటి రూపాయల నటన వండి, వార్టి మరీ పడ్డిస్తున్నారు. పంట పొలాల్లో పక్కల్ని కొట్టడానికి డబ్బా కొట్టుకుంటూ చేసే చప్పుక్కలో హరాత్తుగా సంగీతం కనిపెట్టి హల్లు తలుపులు మాసి మరీ గుండె దడడడ కొట్టుకునేలా చేస్తున్నారు.

కానీ, ఈ మధ్య తెలుగు సినీలోకంలో ఏదో అమ్మతం జరిగినట్టే అన్నించింది. ఆశాపాశం అంటూ ఓ పాట వేదనా భరితమన హృదయ తంత్రిని పట్టలాగినట్టు అనిపించింది. చెవులు తప్పు వదలించే డీజే శచ్చలు దాటి జిది ఎలా వచ్చిందో తెలీదు. ఆ మహా వేంకబ్బెం ఎవరో పాపం గూగుల్ కూడా పట్టిపున్ని వ్యక్తి కేర్ ఆఫ్ కంచర పాలెం చూపించాడు! పథేర్ పాంచాలీలోని ముసలావిడ లాంటి సజీవ చిత్రాన్ని ఎక్కుడైనా వెండితెరపై చూడగలమా అనిపించింది. ఎందుకో ఈ సినిమాలో సలీమ అనే వేశ్వ కళ్లలో మళ్ళీ సముక్కం కుదిరింది. నటన అంటే ఏమిలో తెలీని ఒక మహా అనుభూతిని ఈ మహా వెంకబ్బెం ఎవరో ప్రతిభావంతంగా చూపించాడు ఆ మధ్య తెలుగు సినిమాకి మంచి రోజులొస్తాయి అనిపించింది ఒక్కసారి.

పలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో భరేగా వేలికి తగిలింది!

బలాస, ఉగ్రరూపస్వయు ఇంచుమించుగా ఆదే నేటివిటీని మహాద్యుత్తంగా చిత్రించాయ్! సిని మానవాకి మంచి కాలం రపొస్తుందని మంచా బజాయించి చెప్పాయ్! కరోనా పుణ్యమా అని గది జీవితం మొదలయ్యాక, OTTలో ఆపో అనుకుంటూ స్విట్టుర్లండ్లను సమయంలో ఈ మొయల్ ఏదో

ప్రజా కళకు ప్రతిరూపం గరికపాటి

ప్రజా సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి గరికపాటి రాజురావు జీవితం నిరంతర స్వార్థి. తెలుగు కళారంగాన్ని ప్రజా కోణం నుండి రాస్తే ముందుగా వినపడే పేరు గరికపాటి. నేటి సమాజంలో ఆర్థిక అసమానతలు తీవ్రతీరమై, సంపద మొత్తం కొద్దిమంది చేతుల్లో కేంద్రికరించిన వేళ, మతతత్వం రాజ్యాది కారమై ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలకు, మానవ సంబంధాలకు కొత్త అర్థాలు చెపుతున్నవేళ, గరికపాటి రాజురావు మనకు అందించిన సూటిని అందిపుచ్చుకోవాల్సి ఉంది. కళలను పోరాటానికి అనుసంధానం చేసిన తీరును అధ్యయనం చేయాల్సి ఉంది. ఈ ఫిబ్రవరి 5న జయంతి సందర్భంగా మల్లోక సారి కళాకారులు ప్రజల కోసం, ప్రజా కళల కోసం పునరంకితం చేసుకోవాల్సిన సందర్భానికి.

1937లోనే మద్రాసులో ఎల్.పి.యం చదువుతున్న రోజులో పుచ్చలపల్లి రామ చంద్రారెడ్డి (పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య సోదరుడు) మరియు డాక్టర్ రామదాసు వారి ప్రభావం వల్ల మార్పిస్తూ రాజకీయ ఉద్యమాలవైపు ఆకర్షితుడై ఉన్నాడు. మార్పిజాన్ని అధ్యయనం చేసి ప్రజల కోసం జీవించాలన్న ఛైతన్యాన్ని అందిపుచ్చుకున్నారు. ఆ సమయం లోనే క్రీట్ ఇండియా పిలుపుతో భారత స్వాతంత్ర పోరాట జ్యాలలు ఒక వైపు... ప్రజల్ని కలవర పరిచే పద్ధతుల్లో విరుచుకుపడుతున్న హిట్లర్ ఫాసిజం ఇంకో వైపు... బెంగాల్ను మరుభూమిగా మల్చిన బెంగాల్ కరువు మరో వైపు..., దేశంలో అనేక సంస్థానాల్లో రగుల్నిను ఉద్యమాల వెల్లువ.., తెలంగాణ నేలపై నైజాముకు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న సమర పౌలారు.. ఆ పోరాటకాలంలో, ఒక సాంస్కృతిక సంఘాన్ని ఏర్పర్చుకోవాల్సిన ఆవసరాన్ని గుర్తించి ముందుకు సాగినవాడు డా॥ రాజురావు.

1943లో బొంబాయిలో జరిగిన అఫిలభారత అభ్యుదయ రచయితల సంఘం మహాసభల్లో ఆంధ్ర ప్రతినిధిగా హజరై, అక్కడ ఏర్పడ్డ ‘ఇష్టో (పిపిటిఎ)కు అఫిల భారత కార్యదర్శుల్లో ఒకరుగా నియమించబడ్డారు. వెంటనే రాష్ట్రంలో కూడా ఆంధ్ర ప్రజానాట్యమండలి ఏర్పర్చి, తొలి కార్యదర్శగా నియమితులయ్యారు.

విద్యార్థి డశలోనే విచిత్ర వేషాలు వేసిన అనుభవం, మద్రాసులో చదువుతున్నప్పుడు తోటి విద్యార్థులతో నాటకాలు వేయించిన అనుభవం, ప్రజానాట్య మండలిని ముందుకు నడిపించడానికి ఉపయోగపడింది. ఆ తర్వాత ప్రజానాట్య మండలి చరిత్రతో అతని జీవితం పెనవేసుకుంది. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో ప్రజానాట్య మండలిది ఒక ఉజ్జల చరిత్ర.. ఒక రుంరుమారుతం... తెలుగు నేల కళారూపాలతో కదంతోక్కిన అపురూప సంఘటన... వ్యక్తులే శక్తులై ఉఱ్ఱలన్ని ఉగి సాగినవేళ... ముందుపీరాన నిలిచిన వారు రాజురావు. ఆంధ్రప్రజా నాట్య మండలి ఏర్పడటానికి

- స్వార్థ, 9490098694

ముందే, తమ వ్యక్తిగత కృషితో ఆనాటికే ప్రజల్లో ఉన్న జంగం కథను, నేడు మనం చూస్తున్న ‘బురుకథ’ రూపంలో సుంకర సత్యనారాయణ, కాకుమాని సుబ్బరావు తయారు చేసిన ‘కష్టజీవి’ బురుకథను ప్రజానాట్యమండలి జనంలోకి తీసుకెళ్లింది. అనేక కళా బ్యందాలు ఏర్పడ్డాయి. వారంతా ఆనాటికి ప్రజల్లో ఉన్న కోలాటం, సోది వేషం, పిట్టల దొర, జముకుల కథ, యక్కగానం లాంటి కళా రూపాలను దాదాపు 40 వరకు రాజురావు ఆధ్వర్యంలో పునరుద్ధరించి, ఆ కళారూపాల్లో ప్రజా సమస్యలను జోడించారు. తక్కువ మందితో ఎక్కువ ప్రచారం చేయడానికి ఉన్న అవకాశాలను గుర్తించి, అందుకు తగ్గట్టు చిన్న కళారూపాలను విప్పాటికరిం చడంలోనే రాజురావు ప్రతిభ దాగిపుంది. ఆయన దర్శకత్వంలో రూపొందిన ‘మా భూమి’ నాటకాన్ని రాష్ట్రదశంతో పాటు ప్రతీ జిల్లాలో దాదాపు 10 దళాలు ఏర్పడి ప్రదర్శనలిచ్చారు. ప్రభుత్వం భయపడి ‘మాభూమిని నిషేధించింది. ఒక సైనికుడిగా కళాకారులను తయారు చేస్తూనే, వీరనారి, వీర కుంకుమ లాంటి నాటకాలు రాశారు. అనేక కళారూపాలు తయారుచేసారు. మాభూమి, పరివర్తన, పోతుగడ్డ, సీతారామ రాజు వంటి నాటకాలకు దర్శకత్వం వహించారు.

సాయుధ పోరాట విరమణ అనంతరం రాజమండ్రిలో రాఘువ కళాసమితిని ఏర్పర్చి అనేక నాటక ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. ‘రాజా ప్రొడక్షన్స్’ అనే సంస్థను స్థాపించి 1953లో పుట్టిల్లు సినిమాను స్వయంగా నిర్మించి దర్శకత్వం వహించాడు. ఈ సినిమాలో ప్రముఖ నటీనటులు జమున, అల్లు రామ లింగయ్యను వెండితెరకు పరిచయం చేశాడు.

ఆ తరువాత 1962లో విడుదలైన ఆరాధన సినిమాలో రాజలీకి తండ్రి పోవుకారు పాత్ర వేశాడు. దేవుడుచేసిన మేలు చిత్రాన్ని నిర్మించినా ఆర్థిక కారణాలవల్ల ఆ చిత్రం విడుదల కాలేదు. వృత్తిరీత్యా వైద్యుడైన రాజురావు ఉచితంగా వైద్యు సేవలు అందించడానికి విజయవాడలోని పోరంకిలో ప్రజా వైద్యుశాల నెలకొల్పి ఫీజులు తీసుకోకుండా మందులు కూడా తనే కొనుగోలు చేసి ఉచితంగా రోగులకు సేవ చేసేవాడు. కొంతకాలం రాజమండ్రిలోనూ ప్రజావైద్యుశాల నిర్వహించాడు.

ఒకసారి జైభవానీ నాటకాన్ని ప్రదర్శించే సమయంలో గుండెపోటు రావడంతో తీవ్ర అస్వస్థలయ్యారు 1963 సెప్టెంబరు 8న మద్రాసులో మరణించారు.

అతని జీవితమెప్పుడు ప్రజా కళాకారులకు ఒక పాట్య పుస్తకం... జీవిత గమనానికి ఒక దిక్కుచి. ఉద్యమాల్లో అతడప్పుడూ చిరంజీవే.

ప్రత్యేక వాణిం

చెరస్తూ

వారసుడు

గోడలు అదిరేయి.. పై కప్పు వణికింది. పట్టుమని పదేళ్ళు దాటని యువరాజు వారు అంతఃపురాన్ని అతలాకుతలం చేయసాగేడు. ‘స్టోఫ్’ బెదిరి పరుగులు పెట్టింది. రాణీ వారికి చెమట తుడిచే చెలికత్తె బెదిరి పారిపోయింది...

సభాస్థలం కిటకిటలాడుతున్నది. ముబ్బుమైన రాచరికపు కార్యక్రమం ఒకటి జరుగుతున్నది. అంతఃపురం నుంచి పరుగెత్తుకు వచ్చిన చెలికత్తె రాజుగారి సింహసనం పక్కన ఘంకా ఊపుతున్న ఆమె చెవి కొరికింది. ఆమె భటుడి చెవీ భటుడు సెక్కురిటీ చెవీ కొరికేరు.

అంగరక్షకుడు రాజువారి చెవి కొరికితే ఉద్యోగం పోతుండని నోటికి అరచెయ్యి అర్ధం పెట్టుకుని గుసుగుసగా చెప్పేము.

ఉరుముల్లేపు మెరుపులూ లేవు పిడుగు పడ్డట్లు ముఖం పెట్టాడు రాజు. కాళ్ళు పెట్టుకునే బాలీసు దిండు ఎగిరిపడింది. సింహసనం ఓ పక్కకు ఒరిగింది. లేచి వాటి వాసం ఔపు పరుగు తీసిన రాజు వార్మి చూసి ముక్కులున్న వాళ్ళందరూ వాటి మీద వేళ్ళు వేసుకున్నారు. కొందరు నోళ్ళు కూడా తెరిచి పెట్టేరు. ఇది సభా మర్యాద కాదు సుమా అనుకున్నారు కొందరు. పుత్రప్రేమ ముందు ఎటుపంటి రాచకార్యమైనా గడ్డిపోచే అనుకున్నవారు లేకపోలేదు. సభ అర్ధాంతరంగా అర్ధం లేకుండా ముగిసింది.

ఒక కాలి జోడు ఊడిపోయినా అంగవస్తు మెడ మీంచి ఎగిరిపోయినా పట్టించుకోలేదు రాజు వెనక్కి తిరక్కుండా అదే పోత.. అలా పోయి అంతఃపురంలో జోరబడ్డాడు. అప్పటికి అంతఃపురం గోడలు పారిపోసు వీల్క విచారిస్తూ నిలబడ్డాయి. పైకప్పు కింద పడిపోతానని భయంతో గోడల అంచులని గడ్డిగా పట్టుకు నిలబడ్డది.

అప్పటికి శ్యాతీతాళం తప్పకుండా ఆరునొక్క రాగం తీస్తున్న రాచబిడ్డను రాణీ వారి చేతిలోంచి లాక్కుని భుజాన వేసుకుని బుజ్జిగిస్తూ కిటికీల దగ్గరకి పూలకుండీల దగ్గరకి చిలకపంజరం దగ్గరకి కాలుకాలని పిల్లిలా తిరిగాడు రాజు.

అనలేం జరిగింది. నా బుల్లి రాజువారికి నా బుజ్జి రాజు వారికి నా బంగార్రాజువారికి అని గడ్డించాడు. చెలికత్తెల బృందం

వచ్చి కూచ్చ కట్టి నించుంది. భటులు తలపాగాలు సవరించుకుంటూ వచ్చి నిలడ్డారు. ‘ఇంత మంది ఉన్నారు. జీతాలు దండగ. ఏం జరిగిందో చెప్పండి. నా చిన్నారి చిరుత నా పొన్నారి పులి ఆగకుండా ఆపకుండా ఏడవడానికి పెదబోబులు పెడుతుండటానికి చేతులు విసరడానికి కాళ్ళతో కుమ్మడానికి ఏం జరిగింది’ అని అసహనంగా అరిచాడు రాజు.

దైర్యం చేయలేదు ఎవ్వరూ కాని ఎక్కు పెట్టిన రాజువాని మీసాల్ని సరాదాగా కిందికి వంచగలిగిన రాణీ వారు నోరు విప్పారు. విసయం చెప్పారు.

వడ్డగింజల్లో బియ్యపు గింజ! బుల్లి రాజు వారు ఏదో ఒక బోమ్మ కోసం నానాయాగీ చేశారు. ఆ మాత్రానికే అంతఃపురం ‘పేక్క’ అయింది. రాజు వారు ‘క్రాక్క’ అయ్యారు. ఇదంతా ‘మమకారపు మాధుర్యం’ అంతే! సీనియర్ రాజువారికి జూనియర్ వారంటే అంతప్రేమ. అది సముద్రం కన్నా లోతైనది ఆకాశం కన్నా ఎత్తయినది. హద్దా హద్దా లేనిది. అది అలా దినదినమూ వేలంవెరిలా వెయ్యాళ్ళ జెప్రిలా పెరుగుతూ పోయింది.

జూనియర్ రాజువారికి సూసూగు మీసాలు వస్తూ ఉండగానే రాజువారి సింహసనం పక్కనే మరో సింహసనం వేసుకుని కాలుమీద కాలు వేసుకోవడం ఆరంభించేడు. సభలో చర్చలు జరుగుతుంటే ఏమీ తెలీకపోయినా గొంతెత్తేవాడు. రాజువారి కంటే ముందు ‘జడ్డిమెంట్లు’ చేసేసేవాడు. బుల్లి రాజువారి మాటే శాసనమైపోయేది. ఎట్లాగూ కాబోయే రాజువారు గనక వారి నోటి నుంచి రాలిపడే మాటలు రత్నాలు ఏరకోవడానికి అమాత్యులూ, కొత్యాళ్ళూ. కోశాధికార్లు, పైరమీకార్లు రడ్గిగా పుండేవారు.

ఓనాడు పెద్దరాజు వారు సభకు రావడానికి రదీ అవుతూ అర్ధంలో చూసుకుంటూ కిరీటం తలకి తగిలిచ్చుకునే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. ఎక్కడ్చించి వచ్చాడో చిన్నరాజు రాజువారి చేతనున్న కిరీటాన్ని లాక్కుని పరుగెత్తసాగారు. ‘వద్దు నాన్నా తప్ప కన్నా. నా కిరీటం నాకిచ్చెయ్య నీకు బుల్లి కిరీటం చేయుస్తానుగా’ అంటూ చిన్న రాజువారి వెనక పరుగు పెట్టారు. చిన్న రాజువారు ‘ససేమిరా’ అన్నారు. ‘బుల్లి కిరీటం అక్కర్లే. ఇదే కావాలి. నాకిదే నచ్చింది’ అంటూ తండ్రి రాజువారికి చిక్కుకుండా తూనీగల్లే ఎగురుతూ దుముకుతూ పరుగెత్తాడు చిన్న రాజు.

‘నా కిరీటం నా కిరీటం’ అంటూ పరుగెత్తుతున్న రాజు వారి వెనకాల అమాత్యుల వారు ఆ వెనక తతిమ్మ మంత్రులూ అధికారులూ పరుగెత్తసాగారు. చివరికి వాళ్ళంతా ఓ నిర్ణయానికి వచ్చి నిలబడిపోయేరు. పరుగెత్తి అలిసిపోయి గోడకానుకు నిలబడ్డ రాజు వారితో అమాత్యులు ఈ వేళ కాకపోయినా రేపైనా కిరీటం బుల్లి రాజువారిదే కదా. ఏదో ముచ్చట పడుతున్నారు పెట్టుకోనిప్పండి అన్నారు. అపునంటే అవునవునన్నారు ముందు ముందు ఉన్నత పదవుల కోసం కాచుకూళ్ళచున్న వాళ్ళు.

చిన్న రాజువారు పెద్ద రాజువారి దగ్గర్చించి లాక్కున్న కిరీటం తలకు పెట్టుకుని విజయహసం చేశారు! కిరీటం ఎలాగూ చిన్న రాజువారి వశమైంది. పైగా వారి మాటే చెల్లుబాటవుతున్నది. ఇక తమరు విశ్రాంతి తీసుకోండి మహారాజా అన్నాడు అమాత్యుడు.

చిన్న రాజు వారి పట్టాభీపేకం ప్రకటించబడింది.

- చింతపట్ల సుదర్శన్, 9299809212

మూలం : హర్షమందిర్

చామర్లు చేసిన ఆ డిమాండ్సు విన్న సర్వంచ్, అప్పటికే ఉన్నత కులస్థలు అతని చుట్టూ చేరడంతో, దొర్జన్యం చేశాడు. ఆ తర్వాత ఒక వాగ్యధం జరిగింది. ఎవ్వరికీ తీవ్రమైన గాయాలు కానప్పటికీ, అనమ్మతితో ఉన్న వారు దెబ్బలు తిన్నారు. టెక్కిపియన్లు సర్వంచ్ ఆదేశాల మేరకు గ్రామంలోని ప్రధాన ప్రాంతంలో మూడవ బోరు బావిని విజయవంతంగా వేశారు.

ఆది 1991 వేసవికాలం. ఆ గ్రామం మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని బుందెల్ఫండ్ ప్రాంతంలో ఉంది. దానికి సుదీర్ఘమైన కుల అసమానత, అణచివేతల చరిత్ర ఉంది.

జిల్లా కెంద్రం నుండి 30 కి.మీ దూరం దుమ్మలో పడి వాహనం పై ప్రయాణం చేస్తే, వ్యవసాయకంగా ఆభివృద్ధి చెందిన ఆ గ్రామం ఉంటుంది. అక్కడ ఉన్న మొత్తం 136 కుటుంబాల్లో, 40 దళిత కుటుంబాలున్నాయి. వీరిలో కాలానుగణంగా ఏర్పడే చిన్న చిన్న ప్రవాహాలకు, పాయలలోని నీటిని డీజిల్ పంపుల ద్వారా ఉపయోగించి కొద్దిపాటి వ్యవసాయాన్ని సాగుచేసే సన్మకారు రైతులు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా వ్యవసాయ కూలీ, బీడీ తయారీ పనులున్నాయి. మిగిలిన కుటుంబాలలో ‘లోధి’ ఆధిపత్య కులంగా ఉంది. గ్రామ సర్వంచ్ కూడా ఆ కులానికి చెందిన వాడే. మిగిలిన వారు ప్రధానంగా రాకూర్లు, బ్రాహ్మణులు.

స్వల్పకాలిక తిరుగుబాటు

బోరు బావిని తవ్వే ఒక భాలీ వాహనం

గ్రామానికి వచ్చిన విషయాన్ని ఆగ్రహంగా ఉన్న పిల్లలు తెలిపారు. అంతకు ముందే కొందరు గ్రామస్థలు వాలితో కలిసి ఉన్నారు. తరువాత గ్రామ సర్వంచ్ వచ్చి, ప్రతిపాదించిన ప్రదేశాన్ని చూపించి, అక్కడే బోరుబావి వెయ్యాలని అదేశించాడు. అక్కడే గుమిగూడిన గుంపుకు చివరన నిల్చిని ఉన్న యువకుల్లో అనమ్మతితో కూడిన గుసుగుసలు నెమ్ముబిగా మొదలయ్యాయి. గ్రామంలోని ప్రధాన ప్రాంతంలో ఇప్పటికే రెండు చేతి పంపులున్నాయి. మా చామర్ బస్తిలో ఒక్కటి కూడా లేదని, మూడవ చేతి పంపు మేముంటున్న బస్తిలో ఎందుకు ఉండకూడదని వారన్నారు.

తెలుగు : బోడపట్ల రవీందర్, 9848412451

బోరుబావి పంపును వేసిన ప్రదేశానికి సంబంధించిన వివాదం కారణంగా దళిత బస్తికి చెందిన ప్రజలకు, మిగిలిన గ్రామస్థల మధ్య సంబంధాలు కొంత దెబ్బ తిన్నాయి. ఈ సంఘటన జరిగిన కొన్ని రోజుల తర్వాత, సర్వంచ్ గ్రామంలోని ఉన్నత కులస్థలతో పంచాయతీ పెట్టించాడు. చేతి పంపు వివాదంలో దళిత యువకులు గ్రామ సర్వంచ్తో పాటు గ్రామ పెద్దలను మొదటిసారి సవాల్ చేశారు. ఈ పరిస్థితుల్లో వారిపై ఎద్దెనా చర్య తీసుకోకుంటే, వారు మరింత షక్యమైతే, గ్రామంలో శాంతి భుద్రతలు శాశ్వతంగా క్లీఫిస్టాయని అనుకున్నారు.

అన్ని విధాలా చర్చించిన తర్వాత, వారికి గుణపారం చెప్పేందుకు, రానున్న విత్తనాల సీజన్లో ఉన్నత కులాలకు చెందిన భూ యజమానులు తమ భూముల నుండి దళిత రైతులకు దారి ఇవ్వకూడదని, ఎప్పురూ వారిని రోజువారీ కూలీలుగా ఉపయోగించు కోకూడదని నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

ఈ బహిపురుణ నిర్ణయాన్ని ఏకగ్రివంగా తీసుకున్నారు. ఎక్కువ మంది దళిత రైతుల భూములు రోడ్డు పక్కన లేవు. రోడ్డు పక్కనే ఉంటే ప్రత్యుంగా ప్రవేశం ఉండేది. కొన్ని తరాలుగా వారికి ఉన్నత కులాల వారి భూముల నుండి వెళ్ళిందుకు తిరుగులేని హక్కు ఉండేది. గతంలో ఇలాంటి సమస్య ఏనాడూ ఉత్సన్నం కాలేదు.

‘కావాలంబే మా వీపుల పైన కొట్టండి, కానీ మా పొట్టలు మాత్రం కొట్టుకండి’ అని దశిత పెద్దలు, గ్రామ సర్గంచ్, గ్రామ పెద్దలను ప్రాధీయపడ్డారు, కానీ ఏ ప్రయోజనం లేదు. ఎదురు తిరిగిన ఒక దశిత యువకుడు, ఒక ఎడ్డ బండి పైన అడ్డెకు తీసుకున్న డీజిల్ పంపు సెట్లను పెట్టుకొని ఉన్నత కులానికి చెందిన భూస్వాముల భూముల నుండి తమ స్వంత భూముల్లోకి వెళ్లే ప్రయత్నం చేశాడు. భూ యజమాని ఆ యువకుడిని అడ్డగించాడు. ఎడ్డ బండి తన భూమిలో నుండి వెళ్లే, ఆ యువకుని శవం ఆ బండిలోనే తిరిగి వెళ్తుందని అనడంతో, ఆ యువకుడు రగిలిపోతూ వెనక్కి తిరిగి వెళ్చాడు. అప్పుడు యువకులు, జిల్లా కేంద్రంలో ప్రత్యక్షంగా నియమితులైన యువ కలెక్టర్, ఎస్పీల సహాయం తీసుకోవాలని నిర్ణయించారు. కానీ ఆ ఇద్దరు అధికారులు, ఎన్నిసార్లు ఎన్ని విన్నపాలు చేసినా ఏ చర్యలూ తీసుకోలేదు. ఆ తరువాత వారి సమస్యను సానుభూతితో అర్థం చేసుకుంటాడనుకున్న డివిజనల్ కమీషనర్ కలవమని కొండరిచ్చిన సలహా మేరకు దశిత యువకులు ఆ అధికారిని కలిశారు. ఆయన వెంటనే జోక్కం చేసుకోవాలని ఎన్నీని ఆదేశించిన మీదట, ఇరువర్గాల వారిని ఎన్నీయం, వారిని తన కోర్టుకు పదే పదే పిలిపించుకున్నాడు.

కానీ ఎటువంటి ఆజ్ఞలు జారీ చేయలేదు. దశిత రైతులు వారి భూములలోకి వెళ్లిందుకు గానీ, దారిని పునరుద్ధరించడానికి గానీ, వారి బహిష్కరణ విషయంలో గానీ జిల్లా కలెక్టర్, పోలీస్ అధికారి ఏమీ చేయలేదు. విత్తనాలు నాటే అదును దాటిపోయేసరికి, ఆ భూములన్నీ బీశ్యుగా మారాయి.

ఇరువర్గాల మధ్య ఉన్న ఉద్దిక్త కొనసాగింపు సహజంగానే సమస్యను జరిలం చేసింది. కొన్ని నెలల తర్వాత జరిగిన ఒక చిన్న సంఘటన ఒక కొత్త విస్మేటనానికి కారణభాతమైంది. సర్గంచ్ తల్లికి, ఒక దశిత మహిళకు మధ్య చేతి పంపు నీటిని నింపుకునే విషయంలో ఒక వివాదం జరిగింది. అది, సర్గంచ్ తల్లి, దశిత మహిళ మట్టి కుండను పగులగొట్టి, ఆమెను కరతో కొట్టడంతో ముగిసింది.

ఇరువర్గాల ఔప్య పరిస్థితులు అప్పటికే దృఢమైపోయాయి. దశితులు పోలీస్ స్టేషన్లో ఫిర్యాదు ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. కానీ మళ్ళీ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. రెండు రోజుల తర్వాత బస్పులో ప్రయాణిస్తున్న ఇద్దరు దశిత వ్యక్తులను పోలీసులు నిర్వందించారు. ఈ సంఘటన వెనుక సర్గంచ్ హస్తముందని దశితులు వెంటనే అనుమానించారు. వెంటనే దశితులందరు జిల్లా కేంద్రానికి వెళ్లి నిర్వందించబడిన ఇద్దరు దశితులను విడుదల చేయించాలని విఫల ప్రయత్నం చేశారు.

ఈ కాలంలోనే ఉన్నత కులాలకు చెందిన గ్రామస్థులు, దశిత బస్తీ వాసులకు వ్యతిరేకంగా మూకుమృఢిగా సాంఘిక బహిష్కరణ చెయ్యాలని నిర్ణయించారు. పిండిమర యంత్రాల యజమానులు వారికి పిండి పట్టడానికి, పాల ఉత్సుక్తిదారులు పాలు సరఫరా చేయడానికి, టీ దుకాణాదారులు టీలు ఇవ్వడానికి, కూరగాయల వ్యాపారులు వారికి కూరగాయలు అమ్మడానికి, పశువుల కాపర్లు వారి పశువులను మేపడానికి నిరాకరించారు. మగవారంతా ఆ బస్తీ లో లాలీలు పట్టుకొని తిరిగారు. వారి మట్టి కుండలను, పైకపు పెంకులను పగులగొట్టారు. ఆ బస్తీలోని మగవారంతా జిల్లా కేంద్రానికి వెళ్తడంతో, పిల్లలు, మహిళలు మాత్రమే ఉన్నారు.

ఆహారం, పాలు, నీళ్ళ లేకుండా భయంతో బిక్కు బిక్కుమంటూ ఇండ్స్ట్రీలోనే ఉండిపోయారు.

మూడు రోజుల తర్వాత తిరిగి వచ్చిన దశితులు అక్కడి సన్నిహితాలను చూసి మండిపడ్డారు. జరిగిన దానికి చర్యలు తీసుకోవాలని జిల్లా పాలనా యంత్రాంగంపై ఒత్తిడి తేవాలని నిర్ణయించారు. మొదట వారు పోలీస్ స్టేషన్ వెళ్లారు. కానీ పోలీస్ అధికారి వారి ఫిర్యాదును నమోదు చేసేందుకు నిరాకరించాడు. తర్వాత మళ్ళీ జిల్లా కేంద్రానికి వెళ్లి జిల్లా మెజిస్ట్రేట్, ఎస్పీలను కలిశారు. అయినా ఏ చర్య తీసుకోలేదు. అప్పటికే సానుభూతితో వీరి సమస్యను అర్థం చేసుకున్న డివిజనల్ కమీషనర్ బదిలీ అయ్యాడు. చివరి ప్రయత్నంగా యువకులందరు నిరసనగా త్రాఫిక్ ను స్తంఖింప చేశారు. మళ్ళీ జిల్లా మెజిస్ట్రేట్, ఎస్పీల వారిని కలవక తప్పలేదు. కానీ ఈసారి రోడ్డుపైనే కలిసి, వారి ఫిర్యాదులు వెంటనే నమోదు చేయస్తామని బహిరంగంగా హమీ ఇవ్వడంతో, యువకులు ఆందోళన విరమించారు. సర్గంచ్, ఇతర గ్రామస్థులపై 341, 294, 506, 323 సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదు చేశారు.

కానీ ఆ మరుసటి రోజే పోలీసులు దశితులపై 341, 355, 294, 295 ఏ, 296, 34 సెక్షన్ల కింద పెద్ద సంఖ్యలో కేసులు నమోదు చేశారు. అదనపు ఎస్సి గ్రామాన్ని సందర్శించి, ఇరువర్గాలకు చెందిన ప్రతినిధులతో ఒక సమావేశాన్ని నిర్వహించి, ఇరువైపులా దుశ్శర్య పూరిత నేరాల కేసులు నమోదు అయ్యాయి కాబట్టి వారంతా రాజీకి ఒప్పుకుంటే మంచిదని వారిని హాచ్చరించాడు. ఇప్పటికే కేసులు నమోదు చేయబడినాయి కాబట్టి వాటిని వెనక్కి తీసుకోవడం జరుగదని, కానీ ఇరువర్గాలు అంగీకరిస్తే, ఏ విధమైన సాక్ష్యం ఇరువైపుల నుండి రావు, చివరికి కేసులు మూసివేయబడతాయని ఆయన అన్నాడు.

తాము ఓడిపోయామన్న విషయం దశిత పెద్దలకు స్వస్థంగా అర్థమై, అయిప్పంగానే తమ అంగీకారాన్ని పోలీసు అధికారికి తెలిపారు. తమ యువకులను నిగ్రహించుకోవాలని దశిత పెద్దలు పదే పదే హాచ్చరించారు. వారు విత్తనాలు వెయ్యలేదు కాబట్టి వారి ధాన్యగారాలు భాశీగా ఉన్నాయి. పని లేకుండా ఉండిపోయారు కాబట్టి వారికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కోసం ప్రజా పనులను ప్రారంఖించాలని వారు చేసిన అభ్యర్థనను జిల్లా మెజిస్ట్రేట్ పట్టించుకోలేదు. అగ్రకులాలకు చెందిన గ్రామ పెద్దలు నిర్ణయించిన సాంఘిక బహిష్కరణ కొనసాగింది. వారిని హింసించిన విషయాలు తీసుకోవాలని చేసిన నిష్పత్తి వ్యవహారాల ప్రాధికారికి తెలిపారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ విత్తనాలు నాటే సమయం ముగింపుకొచ్చింది. ఈ సంవత్సరం వారి భూములలో విత్తనాలు నాటేందుకు అనుమతిస్తారా, లేక మళ్ళీ వారి దారులు మూసేస్తారా? అనే ప్రశ్న వారిని వెంటాడింది.

వెయ్యికా

చెప్పుడు మాటలు

చలమయ్య గాడిద మీద ఉప్పు కట్ట పెట్టుకొని, చుట్టుపక్కల గ్రామంలో తిరిగి అమ్ముతుండేవాడు. తన గాడిదను ముద్దుగా కల్యాణ అని పిలుచుకుంటూ, కలిగినంతలో చక్కగా మేపేవాడు. అదే కొండపల్లి గ్రామంలోని సలీం గ్రామాల్లో తిరిగి పండ్ల అమ్మేవాడు. అతనికి కస్తూరి అనే గాడిద ఉంది. అది పండ్లను మోస్తుండేది. ఇరువురూ పగలు బేరం చూసుకుని, సాయంత్రం కల్లూ ఇండ్లకు చేరుకునే వారు. ఆరోజు తొందరగా ఉప్పు అయిపోవడంతో వెంటనే ఇంటికి వచ్చిన చలమయ్య గాడిదను మేతకు చెరువలోకి తోలాడు. ఆకలితో ఉన్న కల్యాణి ఆబగా పచ్చిక తింటోంది. నల్లగా మగిపోయిన అరబి పండ్ల, వడలిపోయిన యాపిల్ పండ్ల మొత్తం గాడిదకు పెట్టిన సలీం, కొత్తగా సరుకు కొనడానికి పట్టం వెళ్లాడు గాడిదను మేతకు వదిలేసి.

కల్యాణి వద్దకు వచ్చిన కస్తూరి “బాగా ఆకలితో ఉన్నట్టున్నావు. మీ యజమాని నీకు ఆహారం పెట్టడా ?” అడిగింది.

“ఏదో తోచినప్పుడు పెడుతుంటాడు. ఎక్కువ నేను పచ్చికమీదనే ఆధార పడుతుంటాను. పాపం అతనికి కూడా సరిగా బేరం కావడం లేదు. నాలుగు రోజుల క్రితం తెచ్చిన బస్తా ఇవ్వాల అయిపోయింది.” అంది సానుబాతిగా.

“ఎందుకు జాలిపడుతున్నావు? ఈ మనుషులున్నారే? మనతో అలవిమాలిన కష్టం చేయించుకొని, అన్నానికి మాడుస్తారు. వీళ్ళను అసలే నమ్మకూడదు. అందుకే, మా యజమాని నా వీపుమీది బస్తాలను కిందకు దించి, దూరంగా డబ్బుల కోసం వెళ్లినప్పుడు నోటికి అందిన పండ్లను గబల్నా తినేస్తాను. నువ్వు కూడా మీ యజమాని అమ్మే సరుకును అనుభవించడంలో తప్ప లేదు. మనం కష్టం చేయిందే యజమానికి డబ్బులు రావు కదా” అంది కస్తూరి హితోపదేశం చేస్తున్నట్లు.

“మా యజమాని ఉప్పు అమ్ముతుంటాడు. అది తెల్లగా ఉంటుంది. నేనెప్పుడూ దాన్ని రుచి చూడలేదు. ఆడవాళ్ళే వచ్చి కొనుక్కుపోతుంటారు.” అంది అమాయకంగా.

“జనం కొంటున్నారంటే అది తినేదే. మనుషులు తినే ప్రతి పదార్థాన్ని మనం తినోచ్చు. మా యజమాని తన కంచంలో మిగిలిన అన్నాన్ని కూడా నాకు అప్పుడప్పుడూ పెడుతుంటాడు. నేను ప్రైయంగా తింటాను.” అంది గర్వంగా.

రేపు ఎలాగైనా బస్తాలోని ఉప్పు తినాల్సిందే’ అని మనసులో దృఢంగా నిర్ణయించుకుంది గాడిద మాటలు విని.. మరుసటి రోజు ఎప్పటి మాదిరిగానే కొత్త ఉప్పు కట్టను గాడిద మీద వేసుకుని, గ్రామ చావడి వద్దకు వెళ్ళి, కేకేసి అమృసాగాడు. యజమాని మంచి నీళ్ళకు ఎదురింటికి వెళ్ళగానే, పక్కనున్న ఉప్పు మూటలో మూతి పెట్టి తినసాగింది. ఇంతలో వచ్చిన చలమయ్య దాన్ని చూసి కోపం పట్టలేక, పక్కనున్న బడితతో చావ బాధాడు. ‘బస్తా ఉప్పు పాడు చేశావ కదే.

గాడి ద

ముట్టిన

ఉప్పును ప్రజలెవరూ

కొనరు’ అని ఉప్పు బస్తాను పక్కనున్న వాగులో పారబోశాడు. ‘దీనికి పొగరు పెరిగింది’ అని, దానికి ఆహారాన్ని సగానికి సగం తగ్గించేశాడు. అంతే కాకుండా బేరం కోసం బయటకు వెళ్ళేప్పుడు మూతికి చిక్కుం పెట్టినాగాడు.” గతంలో మూట దించగానే బాట పక్కనున్న పచ్చగడి తినేది. ఇప్పుడు అది కూడా తినలేక పోతోంది. చెప్పుడు మాటలు విన్నందుకు జరిగిన శాస్త్రికి తీరికగా బాధపడ్డది గాడిద.

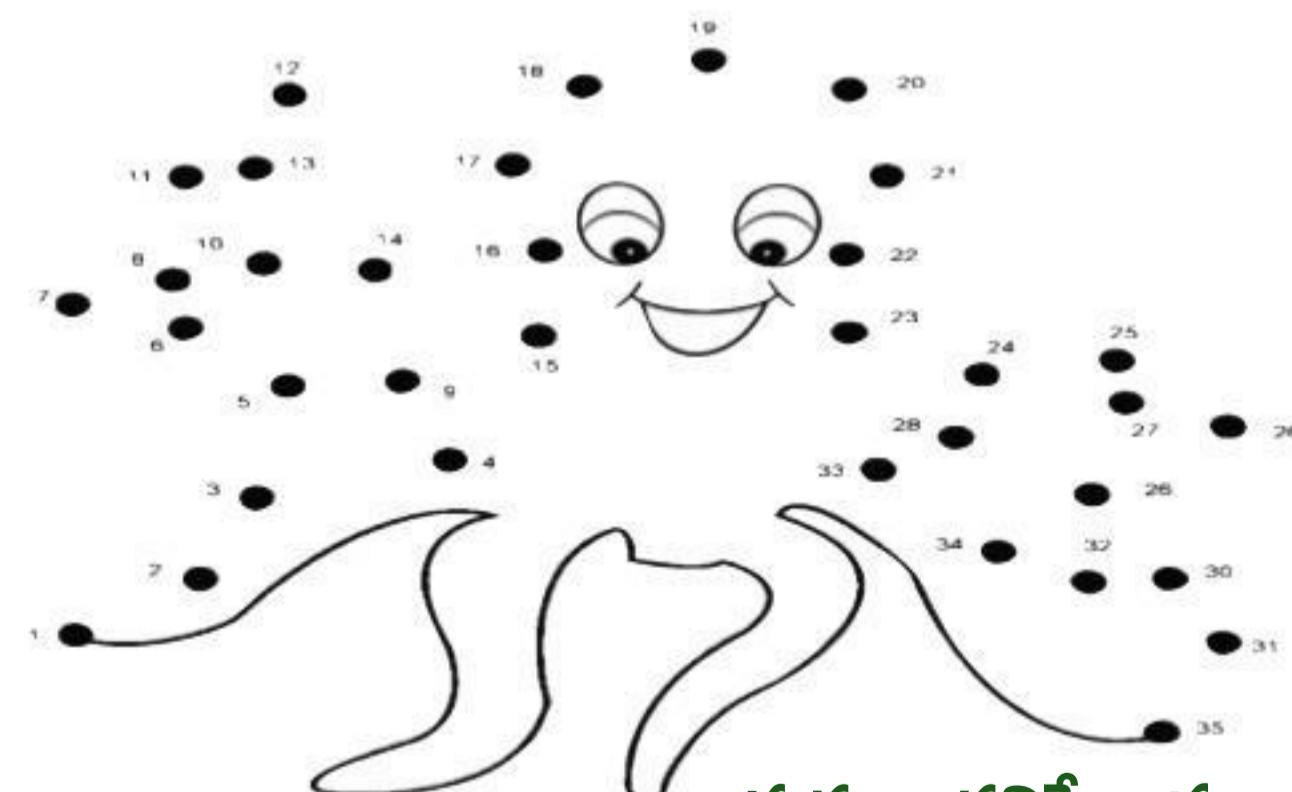
- పుష్పాల కృష్ణమూర్తి

పుట్టిగెలిఫర్ బుడ్జోడి తెలివి - 25

చెప్పింది వినకపోతే నాన్ననీ పని చేస్తాడు తెలుసా!

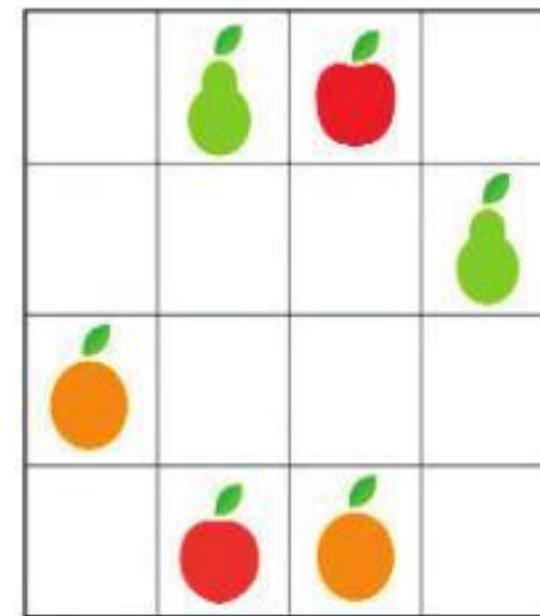
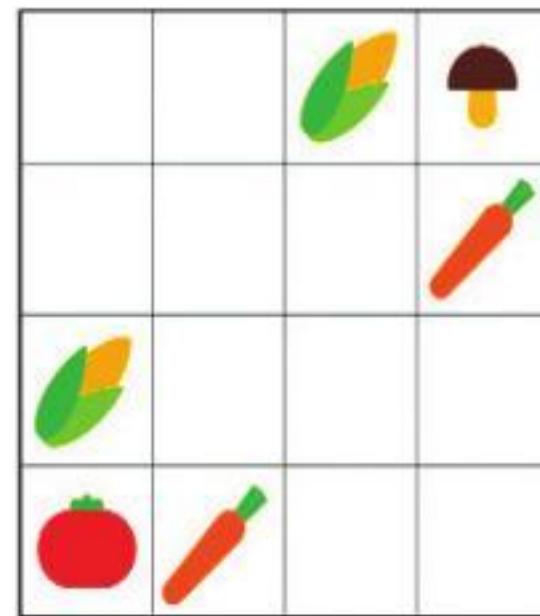
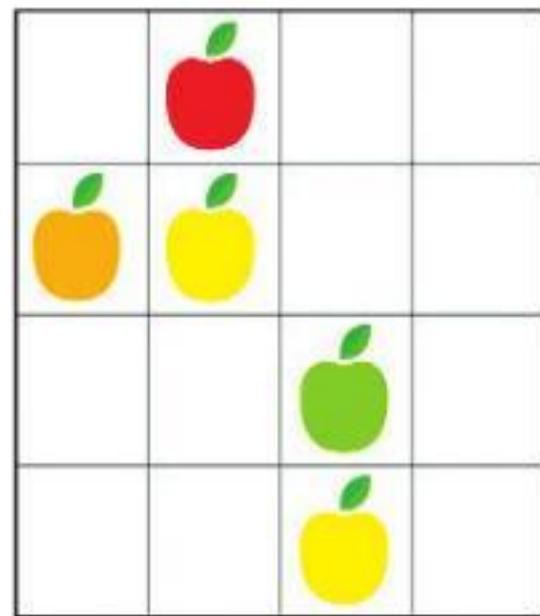

అంటే, నా పని అంతా నాన్న చేస్తాడా అక్కా!

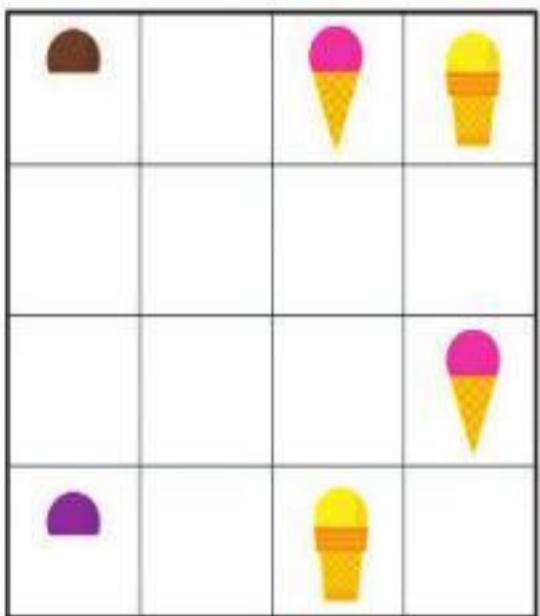
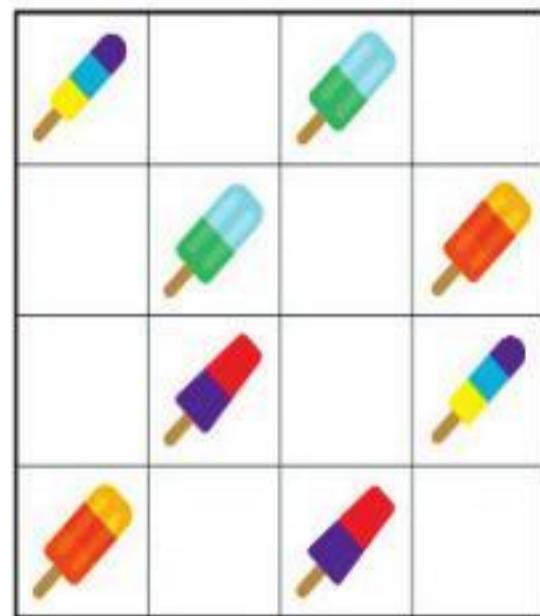

చుక్కలు కలిపేద్దామా

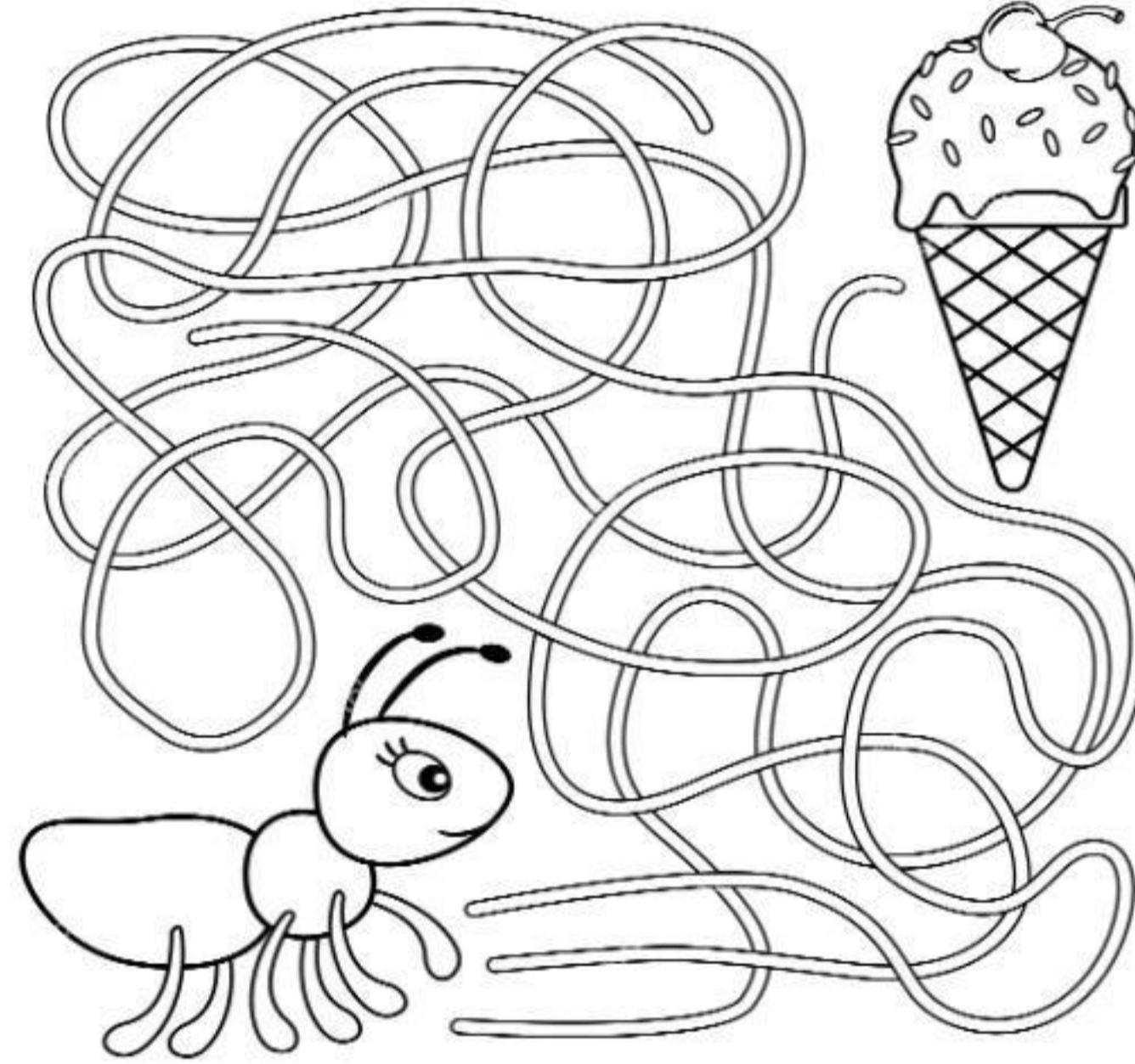
పైనున్న బొమ్మలో ఆకారం పూర్తిగా లేకుండా చుక్కలు, పక్కన అంకెలున్నాయి. వాటిని కలుపుకుంటూ వెళ్ళే ఏమెన్నుందో ఓ సారి తైటి చేద్దామా..

పజీల్నీ నింపేద్దామూ..

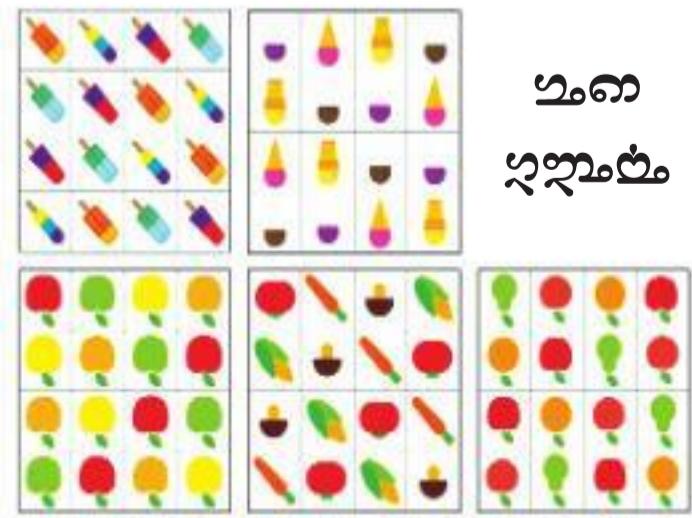

పక్కన కనిపిస్తున్న 5 పజీల్ బాక్సులలో ఒక్కే దానిలో 4×4 బాక్సులు.. అక్కడక్కడ వివిధ రకాల ఆకారాన్నాయి. నిలువుగా, అడ్డంగా ఎలా చూసినా వచ్చిన ఆకారం మళ్ళీ రాకుండా భాటీలు నింపాలట.. మెదడుకు మంచి మేత దొరికింది చేసేద్దామూ...

దారేబి? ఐన కనిపిస్తున్న బోమ్మలో చీమకు ఐస్క్రీం దగ్గరకు వెళ్ళడానికి దారంతా తికమకగా ఉండట... మీరేమైనా దారి చూపించగలరేమో ప్రయత్నించండి చూద్దాం...

తేడాలు ఏక్కన కనిపిస్తున్న
రెండు బోమ్మలు చూడ
డానికి ఒకేలా ఉన్నా కాని వాటిలో
ఎనిమిది తేడాలు ఉన్నాయి. అవి
ఏంటో కనిపెట్టగలరేమో
ప్రయత్నించండి చూద్దాం..

నీతిపద్ధతి

చిక్కియున్న వేళ సింహాంబైనను
బక్క కుక్క కరచి బాధచేయు
బలిమి లేని వేళ బంతంబు చెల్లదు
విశ్వదాభిరామ విసురవేము

భావం : అడవికి మృగరాజు
అయిన సింహం చిక్కిపోయి
ఉంటే వీధిన పోయే బక్క కుక్క
కూడా బాధపెడతుంది.
అందుకే బలము లేని చోట
పొరుషము ప్రదర్శించ
కూడదు.

రంగులేద్దాం..!

�న కనిపిస్తున్న బోమ్మలో అల్లాపుద్దీన్ అష్టుతదీపం,
రాక్షసుడు ఉన్నారు. ఆ రెండింటికి ఏమే రంగులు
వేస్తే అందంగా వుంటారో వేయండి చూద్దాం...

ప్రపంచానికి ప్రేమతో - కరోనా

కరోనా వైరస్ ఉన్నఫళంగా ప్రపంచాన్ని ఒక్క కుదురు కుదిపింది. జనజీవనాన్ని తీవ్ర సంక్షోభంలోకి నెట్టింది. ఆర్థిక వ్యవస్థ మాత్రమే కాదు, ఇతర అన్ని వ్యవస్థలూ కూలబడ్డాయి. లాక్డోన్లతో ప్రపంచ ప్రజాజీవనమే స్తంఖించింది. అందుకే, తప్పనిసరై ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ 2020 జనవరిలోనే హెల్తె ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించింది. దీనికంతటికే కారణం కంటికి కనబడని ఒక నిర్ణివి. ఒక వైరస్. ఒక ప్రోటోన్ అణువు...

అడ్డు అముపు లేని మనిషి విచ్చలవిడి తనానికి కరోనా బుద్ధి చెప్పింది. కొన్ని కొత్త పారాల్టి నేర్చింది. మనుషుల్నే కాదు, అన్ని మతాల దేవుళ్ళను లాక్డోన్లో పడేసింది. పనికిమాలిన సంప్రదాయాలను మూలకు గిరాటేసింది. చాదస్తాల్చి, మూర్ఖత్వాన్ని కడిగి పారేసింది.

ప్రపంచానికి ధర్మబోధనల్లి మూటగట్టి కొన్ని నిజాలు

పాతరేయమంది. మనిషి చేసిన తప్పిదాల్చి, మనిషి మాత్రమే సరిదిద్దుకోవాలని చెప్పింది. నూతన ఆవిష్కరణలతో జీవితాన్ని కొత్తగా ఆవిష్కరించుకోవాలంది. అగ్రకులాలు, నిమ్మ కులాల వలె అగ్ర రాజ్యాలు, నిమ్మ రాజ్యాలు వంటిని ఏవీ ఉండవని తెల్పింది. ఈ కరోనా రాచ కుంటుంబీకుల్లి వదలలేదు. ప్రధానుల్లి వదలలేదు. ఇక సగటు మనిషిని ఎట్లా వదులుతుందీ? అంటే- దానికి అందరూ సమానమేనన్న మాట! అందరూ ఒక్కటేనన్న మాట!! లక్షల మందిని బలితీసుకుని చెప్పినా- మనుషులందరూ ఒక్కటేనన్న నిజాన్ని ధంకా బజాయించింది. మానవడి వైజ్ఞానిక విజయ పరంపరలో తానొక విషమ పరీక్ష పెట్టానని అంది. దాన్ని ఎదుర్కొని అధిగమించి ముందుకు సాగాల్సింది- మనిషేసున్నది కూడా రూఢిగా తెల్పింది. పాజిటివ్స్ పాజిటివ్స్ ను వెతుక్కేవడం ఏంటూ పిచ్చేడా? నెగటివిటిలో పాజిటివిటినీ వెతుక్కేమంది- కరోనా. నదుల్లి, చెట్లని, పర్యావరణాన్ని, ఓణోన్ పొరని మొత్తానికి మొత్తంగా ప్రకృతినే నవనవోస్టంగా పునరుజ్జీవింప జేశానంది- కరోనా.

ప్రపంచ రాజకీయ నాయకుల కుళ్ళు కుతంత్రాల్చి బహిర్గతం చేసింది. చప్పట్లు, దీపాల దగ్గర కుంచించుకుపోయిన మెడళ్ళని కొంచెం విశాలం చేసుకోమంది. తనను నివారించేందుకు తమ గ్రంథాల్లో మందులు రాసి పెట్టి

- డాక్టర్ దేవరాజు మహోరాజు

ఉన్నాయన్న చవటల్ని తెచ్చి చూపమంది. లేదా తప్పక తను వచ్చి వారికి పోకుతానంది. అప్పుడు తమనుతాము వారు ఆ మందులతోనే నయం చేసుకోవాలని అంది. మత పిచ్చి గాళ్ళని మట్టి కరిపించింది. ఏ రకంగానైనా సరే జనాన్ని విడదీ యాలనుకున్న వారిని ముందు కోరంటైన్లోకి నెట్టింది. ఆ పిచ్చి కుదరకపోతే తర్వాత చెయ్యాల్సింది చేస్తానంది. అప్పుడే అంతా అయిపోలేదు. ముందుంది మొసళ్ళ పండగ అనంది. దేశాధినేతల నిర్ణయాలు ఎంత తప్పో, ఎలా తప్పో త్వరలోనే తేలుస్తానంది. తనను చంపడానికి శరీరంలోకి క్రిమిసంహార కాలు ఎక్కుంచుకున్నా, అల్లావయెలెట్ రేస్ పంపించుకున్నా. ముందు మనిషే ఛస్తాడని పోచ్చరించింది- కరోనా.

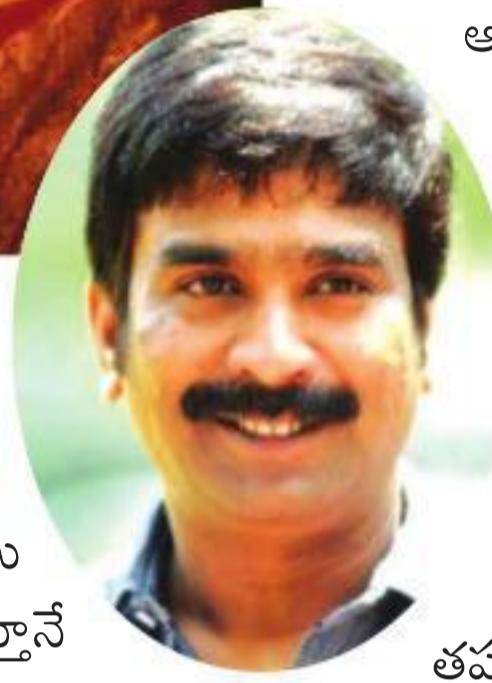
మరీ ముఖ్యంగా చెప్పుకోవాల్సింది మనిషిలో దాక్కుని ఉన్న మానవత్వాన్ని తట్ట లేపింది. దాతృత్వాన్ని విరఱూయించింది. జీవిస్తూ ఇతరులను జీవించనీయమంది. తనను తాము కాపాడుకుంటూ ప్రకృతిని కాపాడమంది. కవిత్వం పేరుతో పైత్యం ఒలికించే కులగజ్జి వాడి తాట తీసింది. జీవితంలో కళలు గిశలూ అస్త్రి అవసరమే కాని, కాలానుగుణంగా మారనివి, శాస్త్రీయతలో మునిగి శుభ్రవడనివి మనజాలవని చెప్పింది. హస్యాలు, వ్యంగ్యాలు అవసరమే అయినా, విషమ ఘడియల్లో అవి హద్దు మీరకూడదన్నది. తీరికలేని మనుషులకు అతిగా తీరికనిచ్చి విశ్రాంతి అవసరాన్ని నోక్కి చెప్పింది. పిచ్చి తిరుగుళ్ళు, జల్యాలూ మాని, తాము సమాజానికి ఏమివ్యగలరో- అది ఆలోచించుకోమంది. గతాన్ని నెమరువేసుకుంటూనే.. భవిష్యత్తులోకి కొత్త దారులు వెతుక్కేమంది- కరోనా.

ఒక అళ్డ్చు, ఒక ఏమరిపాటుతో ప్రత్యక్షంగా విజ్ఞంఖించిన కరోనా పరోక్షంగా ప్రపంచమంతా స్నేహా- సౌహృద్యతల్ని విరఱూయించింది. మీలో మీరు యుద్ధాలు చేసుకోవడడం ఎందుకురా? రండి. ప్రపంచ దేశాలన్నీ కలిసి, ఐక్యమత్తంగా నన్నెదురుకోండి. ఇదే మీకు నా మూడో ప్రపంచ యుద్ధం- అని అంది. ఇక కరోనాకు ముందు, కరోనా తర్వాత అంటూ కాలాన్ని విఫజించుకోక తప్పడంది- మొదట తన వైరస్ సంతతిని, ఇతర సూక్ష్మ జీవుల్ని కనుగొన్న శాస్త్రజ్ఞులకు, నిరంతరం మానవాళి మనుగడకు జీవితాలర్పిస్తున్న వైజ్ఞానికులకు, తక్షణం తనను ఎదురుకునేందుకు మందులు కనిపెట్టే బాధ్యతని తమ మీద వేసుకున్న మహానీయులకు జేజేలు పలకమంటోంది. జీవితాన్ని ఇంత అందంగా, ఆనందంగా తీర్చిదిద్దుతున్న వారంతా ప్రాతఃస్నురణీయులేనంది. ‘భాషణ్ నహీ రేషన్ చాహియే’- అనే అన్నార్థుల్ని ఆదుకోమంటుంది. దేశం ఆకలి తీర్చే రైతును పట్టించుకోమంటుంది. ప్రపంచానికి ప్రేమతో తను ఇస్తున్న సందేశం- ఇదేనంది- కరోనా.

“ఓ- మై గాడ్! పిం ఈజ్ ఇన్ ఐసోలేపన్!!”.

ప్రేమ సాహిత్యగం చిందిన పాట

ఈనాటి తెలుగు సినిమాపాట సరికొత్త పదబంధాలలో, ప్రయోగ రీతులలో శరవేగంగా దూసుకువెళ్తుంది. వస్తువేదైనా కొంగ్రోత్తగా పాటలు పరవళ్ళ తీస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రేమపాటలు మరింత వినూత్పంగా, సోయగంగా అలరిస్తూనే ఉన్నాయి. ఈ మధ్య వచ్చిన ‘ఆకాశం నీ హాష్ట్రా’(2020) సినిమాలో భాస్కరబట్ట రాసిన కాటుక కనులే మెరిసిపోయే పిలడా నిన్న చూసి’ పాట లేత వయసులోని ప్రేమతలవులను ఎంతో తీయగా వివరించింది. క్లాస్ పాటలైనా, మాన్ పాటలైనా అధ్యతంగా రాయగలిగిన కలం భాస్కరబట్టది. కుర్రకారుకు ఊపునిచేలా పాటలు రాయడంలో అతని కలం మరింత ముందుంటుంది.

ప్రియుడిని సర్వస్వంగా భావించి, అతని మనసులో స్థిరంగా నిలిచిపోవాలని కోరుకునే ప్రేయసి హృదయాన్ని ఆవిష్కరిస్తుంది పాట. ఆమెలో పొంగిపొరలే ప్రేమను భాస్కరబట్ట ఎంతో సున్నితంగా, అందంగా చెప్పాడు. ప్రియుడిని మాడగానే ప్రేయసి కాటుక కనులు చమక్కున మెరిశాయి. ఇక్కడ ఆ మెరుపే వలపు పిలుపు. చెప్పాలనుకున్న సంగతులన్ని మరిచిపోయింది. ప్రేమ పరవశం వల్ల సోకిన వింత బిటియం అది.

ఆ ప్రియుడి తలపుల్లో ఉన్న ప్రేయసికి ఎటు చూసినా, ఏమి చేసినా అతడే కనిపిస్తున్నాడు. వినిపిస్తున్నాడు.

ఇల్లు అలికి ముగ్గుపెట్టినంత అందంగా గుండెకి కొత్తదనాన్ని చ్చింది అతని తలపే. తన వయసుకు జాతరొచ్చి హాయిని పొందుతోందామె. కారణం అతని వలపువానల్లో తడిసింది. వయసుకు జాతర రావడమనే అభివ్యక్తి ఎంతో బాగుంది. రాత్రివేళ తన చెంతచేరి అతని అలోచనలు నిదురరానివ్వకుండా అల్లరి చేస్తున్నాయని చెబుతుంది. శిశిరం ఆవరించిన ఆమె హృదయంలోకి అతను వసంతలా వచ్చి చేరడాన్ని ఆనందపడుతుంది. ఆమె మనసు అతన్నే కోరుకుంటుంది. అలాగే అతని మనసులో కూడా తాను స్థానం సంపాదించుకోవాలని ఆశపడుతుంది. ఒకవైపు నుంచి కలిగిన అనుభూతి మాత్రమే ఇది. ఆమె మనసులో అతడున్నాడు అది ఎంతో ఆనందం. కాని అతని మనసులోకి కూడా ఆమె చేరినప్పుడే ఆ ఆనందం రెట్టింపవుతుంది. ఇక్కడ ఆ ప్రేయసి కోరుకున్నదదే.

ప్రేమలో ఎదురుచూపులు సహజం. గోపురంపై ఉన్న పాపురాయి అన్ని వైపులా కలయచూసినట్లు, ఆమె అతని కోసం చూస్తుందట. అతనిరాక వల్ల సంతోషం కలిగి చెవులపిల్లిలా ఆమె మనసు గంతులేసిందట. పాపురాయితో, పిల్లితో ప్రేయసిని పోల్చుడం ఇక్కడ చాలా ప్రత్యేకంగా ఉంది. అంతటా తీక్షణంగా చూడడానికి - పాపురాయిని, అకస్మాత్తుగా కలిగిన సంతోషాన్ని వ్యక్తపరచడానికి పిల్లిని ప్రతీకలుగా చెప్పాడు కవి. అతనిని తప్ప వేరే ఎవ్వరినీ

ప్రేమ వింక్ కు డో గొ భావించలేనంటుంది. అతని చూపును సూదిలా పదునుగా, అతని నవ్వును దారంలా ధారగా భావించి ఇచ్చరిని ఒకటిగా కుట్టుకోవడం వారి బంధాన్ని కలపడాన్ని సూచిస్తుంది. ప్రియుడిని కందిరీలా కుట్టిపొమ్మనడమంటే అతను చేసే వలపుగాయాన్ని ఆమె కోరుకుంటుందని భావన. కొండచిలువలా చుట్టుకోమ్మనడమంటే పెనవేసుకున్న బంధం విడదీయరానంత గట్టిగా ఉండాలని ఆమె

ఆశిస్తుందని అర్థం. అతను చేసే చిలిపి అల్లరిని కూడా ఎంతో పాయిగా వివరించిందామె. అతను పక్కనుంటే వయసు పులను చేప పులుసులా ఉడికిపోతుందట. తను ప్రేమ పిచ్చిలో నిండా మునిగి ఉన్నానని, అతన్ని వదిలి ఉండలేని అనుబంధాన్ని కలిగి ఉన్నానని చెబుతుంది. అతనిని నల్లపూసలా గుచ్ఛుకుంటాననడం, వెన్న పూసలా అంటిపెట్టు కుంటానడం ఉన్నతమైన భావాలు.

నల్లపూసలా- అంటే అతనితో జీవితాన్ని పంచుకోవాలన్న తపను కలిగిఉందని. వెన్నుపూస లేకుండా మనం నిటారుగా నిలబడలేం. అంటే తన బతుకు నిలబడానికి, అండగా, తోడుగా, నీడగా అతడుండాలని ఆమె ఆరాటపడుతుందని అర్థం.

ప్రేమలోని తీయని అనుభూతిని అధ్యతంగా తెలిపే పాట ఇది. వయసులోని వలపుదనాన్ని ప్రియుడికి తెలపాలనుకున్న ప్రేయసి ఆరాటాన్ని ఎంతో గొప్ప భావుకతతో వ్యక్తపరిచిందిపాట. భాస్కరబట్ట కలంలోని పదసౌందర్యాన్ని మరింత ఒయ్యారంగా అద్దిందదీ పాట.

పాట:- కాటుక కనులే మెరిచిపోయే పిలడా నిను చూసి / మాటలు అన్ని మరిచిపోయా నీళ్ళే నమిలేసి / ఇల్లు అలికి రంగు రంగు ముగ్గులెత్తినట్లు / గుండెకెంత సందడొచ్చేరా / వేప చెట్లు ఆకులన్ని గుమ్మరించినట్లు / ఈడుకేమో జాతరొచ్చేరా / నా కొంగు చివర దాచుకున్న చిల్లరే నువ్వురా / రాత్రిరంత నిదురపోని అల్లరే నీదిరా / మోదుబారి పోయి ఉన్న అడవిలాంటి ఆశకేమో ఒక్కసారి చివరులొచ్చేరా / నా మనసే నీ వెనకే తిరిగినది / నీ మనసే నాకిమ్మన్ని అడిగినది

గోపురాన వాలి ఉన్న పాపురాయిలా / ఎంత ఎదురు చూసినానో అన్ని దిక్కులా / నువ్వు వచ్చినట్లు ఏదో అలికిడవ్వగా / చిట్టి గుండె గంతులేసే చెవుల పిల్లిలా / నా మనసు విప్పి చెప్పునా / సిగ్గు విడిచి చెప్పునా / నువ్వు తప్ప ఎవ్వరొద్దులేరా / నే ఉగ్గబట్టి ఉంచినా / అగ్గి అగ్గి మంటసి / బుగ్గి గిల్లి బుజ్జిగించుకోరా / నీ సూదిలాంటి చూపుతో దారమంటి నవ్వుతో / నిన్ను నన్ను ఒకటిగా కలిపి కుట్టరా / నా నుదిటి మీద వెచ్చగా ముఢు బొట్టు పెట్టరా / కుట్టి కుట్టి పోరా కందిరీగ లాగా / చుట్టు చుట్టుకోరా కొండచిలువ లాగా

కత్తి దుయ్యకుండ సోకు తెంచినాపురా / గోరు తగలకుండ నడుము గిచ్చినాపురా / అయ్యబాబోయ్ అస్సలేమి ఎరగనట్లుగా / రెచ్చగొట్టి తప్పుకుంటావెంత తెలిగిగా / నీ పక్కనుంటే చాలురా పులను చేప పులుసులా / వయసు ఉడికిపోద్ది తస్సుదియ్యా / నే వేడి వేడి విస్తరై తీర్చుతాను ఆకలి / మూడు పూటలు ఆరగించరయ్యా / నా చేతి వేళ్ళ మెచీకలు విరుచుకోర మెల్లిగా / చీరకున్న మడతలే చక్కబెట్టారా / నీ పిచ్చి పట్టుకుందిరా / వదిలిపెట్టునందిరా / నిన్ను గుచ్ఛుకుంటా నల్లపూసలాగా / అంటిపెట్టుకుంటా వెన్నుపూసలాగా..

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర

6309873682

వదకేళ 289 - సుధామ

	1	2		3		4		5
6								
7			8		9			
		10	11		12			
13				14		15		
		16	17					
18					19			
		20	21		22			
23			24					

ఆధారాలు

అడ్డం

1. అటుగా మధ్యలో దూరి లేము ప్రీయునకు రాశింది (4)
4. మీరూ, మేమూ ఈ ప్రపంచానికే.. అన్నారట స్వామీజీ నుండిరిమఱిలతో! (3)

7. వైదాదో ఇడ్డీదో పిండి మాత్రం కాదు (2)
9. పెద్ద నీటి పాత (2)
11. ఆలోచన పూర్ణబిందు సహిత శిరముతోనే (3)
13. జంగమదేవర ఊదేది (3)
14. మన్మథుడు సినిమాలో

- బ్రహ్మనందం పాతోపేరు (3)
16. ఇంగ్లీష్ ఆమె, వాహనం వ్యాహోళి (3)

18. సఫియ యే! (2)
19. అటు నుంచి వచ్చినదీ పాము (2)

23. బలవంతపు కదలిక (3)
24. మురుకులు కే మరోపేరు (4)

నిలువు

2. పల్లె కాదు తెల్లని పుప్పు (2)
3. బరువైన కత్తి (2)
4. ఓ సంఖ్య (2)
5. అలంకరణము (3)
6. పరాయికి లోబడడం, పరాభీనం (4)
8. నీరు (2)
10. పాండిత్యము (3)
12. పప్పు బియ్యము కలిపి వండిన అన్నం (3)
15. సంపెంగ పూవు అని అర్థం (4)
17. వాయసము (2)
18. ఇట్టవు (3)
20. నిన్న కాదు, నేడు కాదు.. రాసున్నది (2)
21. టెక్కెము, టెక్కెపు కంబము (2)
22. పై పొట్టు వంటిది (2)

గమనిక

- సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు దెండు ప్రతులు పంపించాలి.
- రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.
- పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్దయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోస్టలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.
చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం.21/1, ఎం.పెచ్.భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, హైదరాబాద్-500020

వదకేళ- 288 జవాబు

1 పె	ళ్ళి	2 రో	జూ		3 డ్స	4 రే	గిం	5 పు
ద్వ		బో		6 ప్ర		య్య		రో
7 రి	క్కు		8 ప	తా	కం		8 జూ	గా
కం	9	సం		పం		11 క		మి
	12 శ	క	టం		13 సిం	హో	లు	
14 త		టం		15 వ		నీ		16 ప
17 ల	క్కీ		18 ప	ద	నం		19 మ	ర
పొ		20 దైవ		నం		21 దం		ప
22 గ	ణ	తం	త్రం		23 రా	ప్తు	ప	తి

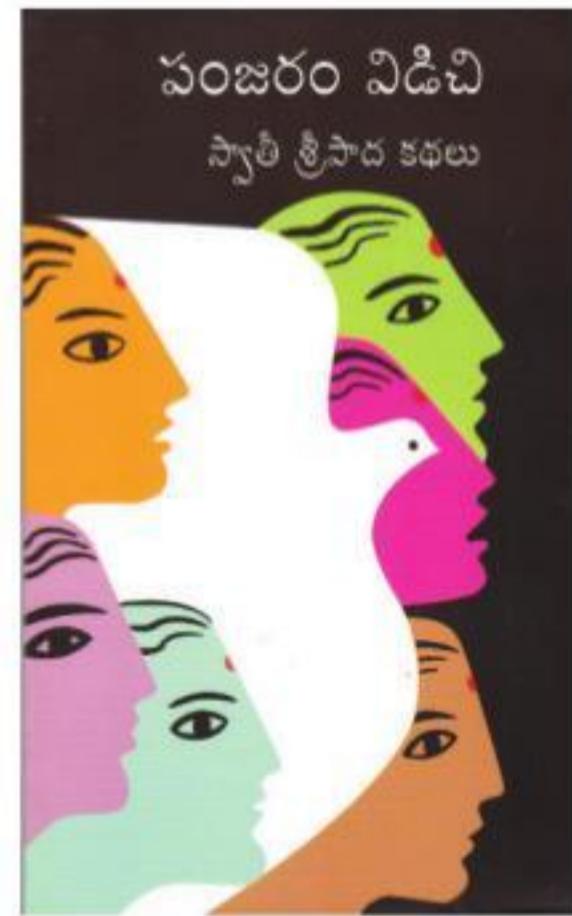
వదకేళి పజిల్ని పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాశి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

ఆధునికం వైపు కోసం ‘పంజరం విడిచి’

తియ్యని కథలు అంటూ ఈ కథలపై ప్రముఖ **నమిక్షలు** సిని గేయ రచయిత భువన చంద్ర విలువైన మందుమాట రాసారు. దాదాపు 30 కథలు ఈ సంపుటిలో ఉన్నా - వార్లు క్రమశిక్షణగా మలుస్తున్నట్లు రాస్తే యింకా ఉన్నాయి. రచయిత్రిగా, కవయిత్రిగా, అనువాదకురాలిగా తెలుగు రాష్ట్రాల్లో స్వాతీతీపాద ప్రసిద్ధరాలు. చాలా కథలు - మధ్య తరగతి మనముల చుట్టూ తిరిగాయి.

‘కాస్టింగ్ కౌచ్’ కథలో కళా రంగంలోంచి సంసార రంగంలోకి శంకర్ - శివానీ రావడం, వారికి శైలజ పుట్టడం, అమెరికాలో స్థిరపడిన కుటుంబంలోకి మరో స్త్రీని శంకర్ ఆహారానించడం, విడాకులు తీసుకుని శివానీ కుమార్తెతో ఇండియా చేరడం, శైలాను జాగ్రత్తగా బాధ్యతాయుతంగా పెంచడం కథాంశం.

‘అసలు స్త్రీ జీవితమే ఆనాడు - ఈనాడూ ఇక కాస్టింగ్ కౌచ్. ఎంపిక అనేది మనిష్టం’ అంటారు తల్లి పాత్రతో ముగింపులో!! శైలా ఎంపిక ఎలాంటిదో పారకులకు వదిలారు. పిల్లల్ని దైర్యంగా ఎలా పెంచాలో సన్నిహితాల బలంతో చెప్పిన మంచి కథ పునరపా జననం’. తల్లిగా మహాతి పాత్ర అధ్యాతంగా మలిచింది. పిల్లలు తేజ్సా,

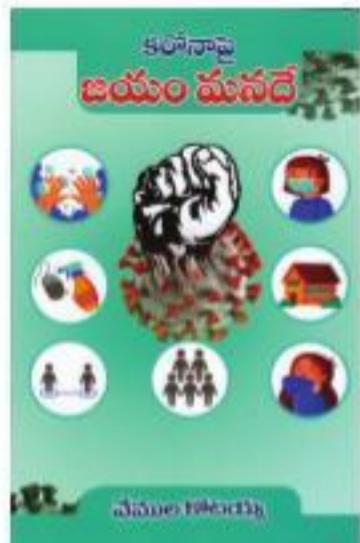

రాజేష్, రవీవ్ పాత్రలు ఇంకా కాస్త పెంచి రాస్తే బాగుండేది. రాథేష్ పాత్రను కుటుంబానికి భరోసా ఉన్నా - వార్లు క్రమశిక్షణగా మలుస్తున్నట్లు రాస్తే యింకా బాగుండేది.

అలాగే పిల్లలు లేని జంట అనంతలక్షీ - రాఘవులు. వారికి వచ్చే అనారోగ్యస్థితి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకోవడం - అనంతలక్షీ స్వాల్ఫ పొచ్.ఎం. వచ్చి ఆమెకు దైర్యం చెప్పి, జీవితాన్ని ఎలా సుఖమయం చేసుకోవాలో ప్రబోధించిన మంచి కథ ‘బలహీన క్షణం’. అన్ని కథల్లో వస్తు - శిల్పి - సౌందర్యంతో పాటు ఏక బిగువున చదివించే గుణం వుంది. మరో అమ్మ, పంజరం విడిచి, రేపటి కల, తప్ప చేశామా? లాంటి కథలు.. ఈ సంపుటికి ప్రోలెట్. ఓ మంచి కథాసంపుటి ఇది.

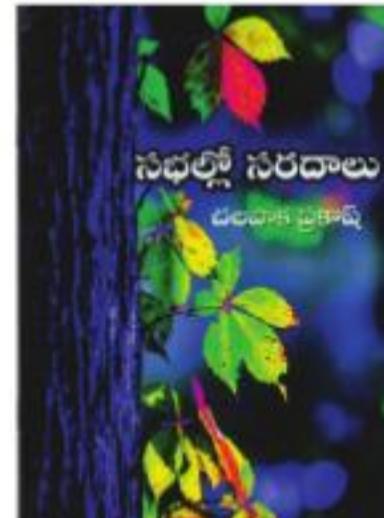
(రచయిత : స్వాతీతీపాద, పేజీలు : 192, వెల : రూ.100/-, ప్రతులకు : స్వాతీతీపాద, 16/2/701/డి/2, ఆనందనగర్ కాలనీ, మలక్కేట, ప్రోద్రాబాద్ - 36)

- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

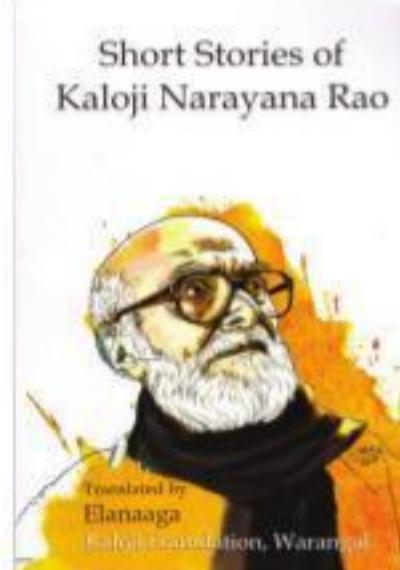

కోసం జయం
మనదే, రచయిత : వేముల
కోటయ్య, పేజీలు : 56, వెల : రూ. 30/-, ప్రతులకు : వేముల
కోటయ్య, కొల్లాపూర్, సెల్ : 9441455261, 8309704681

సభల్లో సరాదాలు, రచయిత : చలపాక ప్రకాష్, పేజీలు : 40, వెల : రూ. 20/-, ప్రతులకు : విశాలంద్ర బుక్ హాస్; E-Book : www.kinige.com; online : www.avkf.org

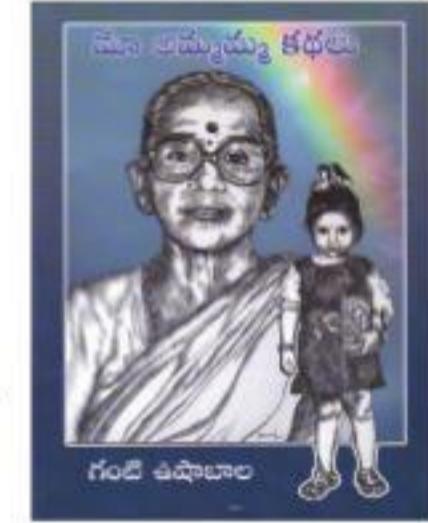
Short Stories of Kaloji Narayana Rao,
Translated by Elanaga, Kaloji Foundation, warangal, Pages : 106, Price : 60/-, For Copies : Elanaga (Dr.Surendra), 73, Nakshatra Colony, Balapur (v), Via Kesavagiri, Hyderabad - 05;
V.R.Vidyarthi, H.No.2-7-1083, Kanakadurga Colony, Waddepally,

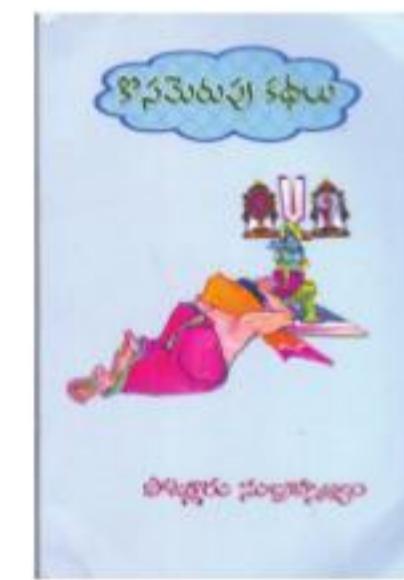
అందుకున్నాం

Hanamkonda, Warangal - 506370, All Main Book Shops

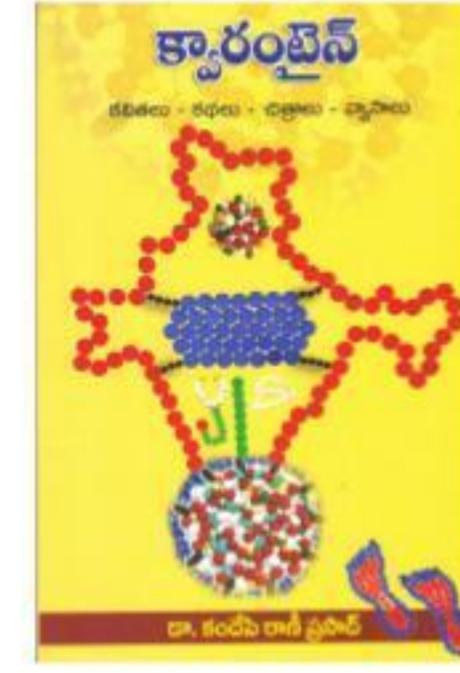
మా అమ్మమ్మ కథలు, రచయిత : గంటి ఉపాభాల, పేజీలు : 72, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : జ్యోతి వలబోజు, సెల్ 8096310140; నవోదయ బుక్ హాస్, కాచిగూడ.

కొసమెరుపు కథలు, రచయిత : పోట్లూరు సుబ్రహ్మణ్యం, పేజీలు : 176, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

క్వారంటైన్
(కవితలు - కథలు - చిత్రాలు - వ్యాపాలు), రచయిత : డా. కందేపి రాణీ ప్రసాద్, పేజీలు : 108, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : సృజన చిల్డ్స్ హాస్పిటల్, పాత బన్స్టోండ్ వద్ద, సిరిసిల్ - 505301; అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

చట్ట సభల్లో....

కాకి 'కావ్'మృ కూతలు
కోకిల తలపైకెత్తి పెట్టినా
కావ్ అరుపులే వినిపిస్తాయి
కోకిల గానాలపుతాయా?
పార్కమెంట్ ప్రారంభాన
తోలి గానాలంతే అయ్యాయి
మెతుకు పోరుపై రెట్లలు
మూడు చట్టాలపై లొట్లలు
ఆసాంతం అలాగే సాగాయి
పరశ్యారాల ఊసు లేదు
పశ్చాత్తాపాల చింత లేదు

రిపబ్లిక్ డే రైతు ర్యాలీలో
సిద్ధు' గద్దల ఫోరాలు
చల్లిన విషాన్ని కప్పేట్టి చేసిన

ఈ వారం కపిత్వం

రాజ్యాంగ స్వచ్ఛ గానాలు
కమలంలో 'క' జారిన కంపు
చూడని, చూడ వోప్పని
కళ్ళ మూసిన పిల్లులైనా
మెతుకు విలువెరిగిన జనత
పాలలోనీళ్ళను ఏరే చూసింది

స్థానికుల నిరసనలని సాగిన
అల్లర్లోనూ కమలాలే మొలిచి
స్వేచ్ఛమైన పాల ముంతలో
కచ్చిగా విషపు చుక్కలేసినా
పంటపై పురుగునేరినట్టే ఏరి
రైతు ఉద్యమ నేతలు స్వాతంత్య
సంగ్రామ వారసులై మొలిచారు

- ఉన్నం వెంకపేశ్వరు, 8332807330

పాద్మాంశు ఇగురు

నీ సీడనుంచే విడిపడవు,
ఉన్నదగర నుంచి కదలవ్, బుగులు పడతవ్,
గప్పాల్ గొట్టి ఉట్టిగనే కారిపోతవ్

రోజుల్ని పాన్ లా నమిలి ఉమ్మేస్తవ్
బగల్ దాన్ కాదు బతుకు
కమిలిన తోలులా సలుపుతది
కాళ్ళను నాగలి చేసి దున్నిస్తది
అప్పుడే నాట్లేసిన పొలంలా దిగబడుతది
చూపుల్ని సూదులు చేస్తది
భుజాలమీద సూర్యచంద్రుల్ని ఎక్కిస్తది

మాటల్ని చాటలపోసుకొని
చెరుగుతుంటవ్
నిజాలు బియ్యంలెక్క అండ్లనే నిగనిగమంటుంటే
అబద్ధాల రాళ్ళతోని అందరిని కొడతవ్

చెట్లు ఇగురు పెడుతది
పొద్దు ఆకుల్ని విప్పుతది
దినామ్ కొమ్మల్ని దులుపుతవ్
పండ్లు ఏరుకుంటవ్
పాటలు పాడుకుంటవ్
కొద్దిగంత సూర్యానికి మొగులు అడ్డమెన్నే
కాకిరాగాలు తీస్తవ్

ప్రజల మనసుని పోష్ట బందిపజ్ఞాస్తవు
జైలున్నేళ్ళమీద జాలిగీతాలు రాస్తవు
నిమిషంకోమాట
పూటకోబాటజి
సోషల్ మీడియా ఆటాడుతవు

బస్తాలకొద్ది ఉహలు
బండకొద్ది రందులు
కంటిచుట్టు రెప్పల గూడు
కలల చుట్టు కాలం నిగురాని
ఎన్నింటిని దాయాలెనో
ఎన్నింటిని తెరువాలెనో
తెలిసుంటరు తెలివితోనుంటరు
అయుధాలు మోస్తున్నరంటే
కలల బరువునుగుడా ఎత్తుకుస్తుటే
అన్నం మెతుకుల్ని అయుధాలు చేసినట్టే

ప్రోలింగ్ కుడా
పెట్రోలింగ్ లాంటిదే మిత్రమా
కాలు ఊబిల దిగితే అంతా అర్థమైతది
పాములు అర్థరాత్రి చెవులపొంటి బుసలుగొడితే
అమ్మ నాయినలు గుర్తుకొస్తరు
ఎగతాళి చేయకండి
ఎరుకజేసుకోండి
అది విందుభోజనం కాదు,
జనం కోసం రణం

- మురళి వేముగంటి, 9676598465

దేశం మూడు ఇన్సోనాల యూనివర్సటీ..

శింతశెట్లు ఇరగ గాశినయ్ రాములూ, నాకెరుకున్న
కూలాయెనున్నడు పిలిపిద్దునా శెట్టెక్కి మంచిగ
దులుపుతడు...

ఏయ్.. కూలాయెన గీలాయెన ఏమొద్దు తీయ్..
గదేందివయా మళ్ళ నువ్వెక్కుతవా శెట్లు..
మనకి మాపటాళ గుర్రమెక్కి 90 స్పీడు దెసుడే
ఎరిక గానీ గి శెట్లెక్కుడు శేమలెక్కుడు శాతగాది..
మరెట్ల కాయలాగంగావు..
మాకెర్నైన మంత్రగాడున్నడు తియ్ ఆయినెకె
కపురుబెడ్డు..
మంతరగాడా..
అవ్ మంతరగాడే మంతరాలు జదువుతాంటె
శింతకాయలు జల్లున రాలిపడతాంటయ్..
ఓరెక్కా.. గీకత బాగున్నది మంతరాలకి
శింతకాయలు రాల్తయా అని జెనం అనంగ ఇన్నం గానీ
రాల్తయని శెప్పుండుడు నిన్నే జూస్తన్న..
నేను గిట్ల జూశినాను ఎవలో సెప్పుంగ , సెప్పుంగ
నమ్మబట్టిన.. భలే నమ్మకం లంకిచ్చుకున్నవ్ తియ్..
గదేంది గట్ల తీశిపారేత్తవ్ సచ్చినోళ్ల సుత
మంతరాలకి లేశి కూసుంటరని నమ్మేచోళ్ల లేరా
దునియలా.. నేను శింతకాయలు రాల్తయని నమ్మితే
తప్పేంది...

ఇగో గా నమ్మకమే పానాలు దీసుడుదాంక దెస్తంది
వయా.. శిన్నంగ శిన్నంగ అది మూడ విశ్వాసమైతాంది...
అయితే ఏమంటవ్..

మంతరాలకి శింతకాయలు రాల్తయని నమ్మడే
పానపు శిగురు రాలిపోయేదాంక దెత్తంది.. మొక్కలు
మొక్కుడు, ముడుపులు గట్టుడు, బలిచ్చుడు, బీమార్కతె
తాయెతలు గట్టిచ్చుడు, యాపమండలతో గొట్టుడు,
సాంఛాణి పొగలేపిచ్చుడు.. దయ్యం బట్టిందనుడు..
శాతబడి జేశిన్నని పెచారం జేసుడు, దేవుళ్ల వంటి
మీదికచ్చుడు, నగ్గంగ పూజలు జేసుడు, ఇగో గిసుంటి
అసైన్సుకు కారణమైతాంది..

మనదేశంల ఇన్ని విద్యా సంస్థలుండంగ గి మూడ
విశ్వాసం ఎట్లా నడుత్తాంది..

ఎట్లంటవా.. సదువుకున్నోళ్ల గా విద్యా సంస్థల్లో ఉ
ంటే సదువులేన్నోళ్ల అంతంత మాత్రము సదువులోళ్ల,
కుటుంబ మతోన్నాద ప్రభావాలకు, ప్రభోదాలకు గురయ్యే
సదువరులూ, ఇగో గి యూనివర్సిటీల్లో ఉన్నరు.. ఇండ్ర
ఒక్క మతమనేం లేదు అన్ని మతాలోళ్లన్నరు తియ్...
ఈళ్లకు పొద్దటి సంది రేత్తిరి దాంక సామీజీలు టీవీలల్ల
అష్టైన్ క్లాసులు జెప్పుట్లు.. కరోనా బ్యాచీల్లెక్కున

పరీచ్చలేకుండనే అందరు పాసాతుండుట్ల దేశం నిండ కోట్లాది
మంది పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేట్లెలన్నరు గిసుంటి మూడా
విశ్వాసాలల్ల....

ఏంజేస్ట్ర్ మార్ట్రెట్రంటవ్..

శిన్నపుటి సంది పిలాళ్ళకు సైన్స్ సంబందిత కథలు నేర్చాలే,
మాయలు మంత్రాల కతలుగాదు.. దేవుళ్లబొమ్మలకన్న
శాస్త్రవేత్తల్నే ఎక్క పరిచెయం జేయాలే.. మానవాళికోసంగ వాళ్ల
జేసిన ఘనతేందో ఎర్కజేయాలే మూడవిశ్వాసాల
యూనివర్సిటీలను పుట్టగొడుగుల్లెక్క పీకిపారేయాల.. గి కరోనా
వ్యాక్సిన్ కాలం లోనన్నా గి సైన్స్ స్కూలణ పెతిళ్ల దీస్రోవాల..
ఒక్క తాయెత్తు గూడా ట్యూట్సెట్కు సాటిరాదని, భూత
వైద్యుడన్నపేరు వైద్యుడన్నడూ కాబోదని ఏ మంత్రగాడూ ఒక్క
డాక్టర్ అవ్వలేదని, ఏ క్లూడ్రపూజ సూదిమందు గుణం కలిగి ఉ
ండబోదన్న సైన్స్ యుగ స్ఫూర్చ విశ్వతపరచాలి.. ఏ మత
మంత్రమూ ఒక్క వ్యాక్సిన్
తయారుచేయలేదన్న సత్యం
చాటాలి..

- కంచర్ల శ్రీనివాస్

9346611455

ఓరా! అనిపిస్తున్న ఆర్టిఫిషియల్ ఐస్లాండ్స్

ఐస్లాండ్ అంటే నమద్రం మధ్యలోని భూభాగం.. ఇది సహజ సిద్ధంగా ఏర్పడుతుంది. అయితే సాంకేతిక పెరిగాక మానవ నిర్మిత ఐస్లాండ్స్ పెరిగాయి. విపోరాలకుమాత్రమే కాదు నివాస యోగ్యంగానూ మలుచుకుంటున్నారు. ఇవెక్కడున్నాయో తెలుసూ... ఒకటో రెండో లేదంటే పదో కాదు ఏకంగా 300 ఆర్టిఫిషియల్ ఐస్లాండ్స్ ఉన్నాయి ర్పవంచ వ్యాప్తంగా.. అయితే 2003 నుంచి మొదలు పెట్టి ఇప్పటివరకు నిర్మించిన వాటి సంఖ్య ఇది. వీటిని ఎక్కువ కోస్టల్ ఏరియాలకు సమీపంలోనే నిర్మించారు. మన దేశంలోనూ ఇటువంటి తరపు ఐస్లాండ్స్ లు 8 ఉన్నాయి. అయితే కొస్టి చిన్న పాటి భవనాలు అయితే మరికొస్టి పెద్ద పెద్ద షాపింగ్ మాల్స్ మాటిలిగా.. విపోరయాత్రలకు అనుకూలంగా ఉండే పెబూట్ల్స్ లా రూపొందించారు. దుబాయ్ దేశంలో ఎక్కువగా నిర్మించారు. అయితే సహజ సిద్ధంగా ఏర్పడినవి కాదు కాబట్టి ఇవి ప్రమాదం అంచున ఉన్నవనే చెప్పాలి.

